

Ο ΕΦΩΔΙΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΤΕΥΧΟΣ 13

ΜΑΡΤΗΣ 2004

ΤΙΜΗ 1€

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ 7^{ου} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ

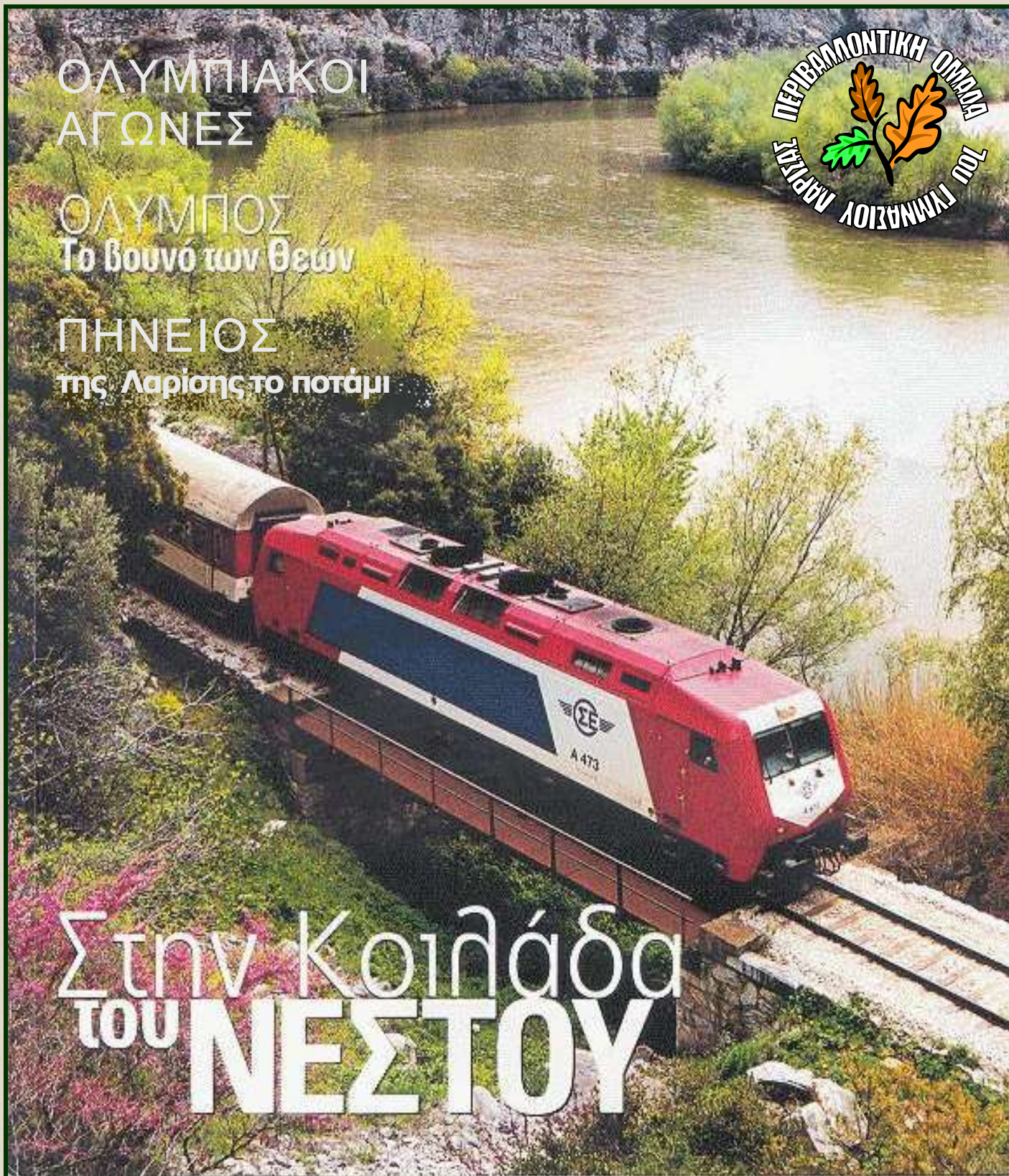
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ
ΑΓΩΝΕΣ

ΟΛΥΜΠΟΣ
Το βουνό των Θεών

ΠΗΝΕΙΟΣ
της Λαρίσης το ποτάμι

Στην Κοιλάδα
του ΝΕΣΤΟΥ

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ σελίδα 2
ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΑΣ σελίδα 3
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ
 Οξινή βροχή σελίδα 4
ΤΟ ΟΙΚΟΓΥΣΤΗΜΑ σελίδα 5
 Η οικολογική ισορροπία σε κίνδυνο
ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ σελίδα 6
 Φυτικός δράκοντας
ΡΥΠΑΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ σελίδα 7
 Βιολογικός καθαρισμός
ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΡΥΜΟΙ σελίδα 8
Βάλια Κάλντα
ΡΑΨΑΝΗ σελίδα 9
 η Κυρά του Ολύμπου
Η ΚΑΦΕ ΑΡΚΟΥΔΑ σελίδα 10
ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ σελίδα 11
 της λίμνης της Καστοριάς
ΤΟ ΤΡΕΝΑΚΙ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ σελίδα 12
 Ο Μοντζούρης
ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ σελίδα 13
ΟΛΥΜΠΟΣ σελίδα 14
ΟΛΥΜΠΟΣ σελίδα 15
ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΝΕΣΤΟΥ
 με το τρένο σελίδα 16
Η ΠΟΛΗ ΜΑΣ σελίδα 17
 Ιστορία της Λάρισας
ΠΗΝΕΙΟΣ σελίδα 18
 Της Λαρίσης το ποτάμι
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ
 για τον Πηνεϊό σελίδα 19
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ σελίδα 20
 ιστορική αναδρομή
ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ
 Στην αρχαία εποχή σελίδα 21
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ σελίδα 22
 Στην αρχαιότητα και σήμερα
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΦΛΟΓΑ σελίδα 23
ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΜΑΣΚΟΤ σελίδα 24
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
 από τα ολυμπιακά έργα σελίδα 25
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΙΚΕΤΑ σελίδα 26
 ECOLABEL
ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ σελίδα 27

7^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ
 ΚΑΡΛΑΣ & ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΥ
 41336 ΛΑΡΙΣΑ ΤΗΛ: 2410 571737
 FAX: 2410 572037
 E-MAIL: mail@7gym-laris.lar.sch.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ
 Χουρμουζιάδου Δέσποινα -
 Γαλλικών

ΦΛΕΒΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 2004

Καλωσορίζουμε την καινούρια χρονιά και μαζί το δεύτερο τεύχος της εφημερίδας μας.

Σ' αυτό το τεύχος θα βρείτε ένα μεγάλο αφιέρωμα στους Ολυμπιακούς Αγώνες, μια και το 2004 είναι η χρονιά των Ολυμπιακών Αγώνων της πατρίδας μας.

Θα γνωρίσετε την ιστορία των αρχαίων και σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων και των διάφορων αθλημάτων, θα δούμε όμως και τις επιπτώσεις που θα επιφέρουν τα ολυμπιακά έργα στο περιβάλλον της πατρίδας μας.

Μπορείτε επίσης να βρείτε ένα μεγάλο αφιέρωμα στον ελληνικό σιδηρόδρομο το πιο οικολογικό μέσο μαζικής μεταφοράς.

Θα σας ξεναγήσουμε σε διάφορες περιοχές της πατρίδας μας και θα ενημερωθείτε για τα οικολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας.

Αρθρογραφούν τα παιδιά της Δημοσιογραφικής Ομάδας.

Καραπετσάνη Νικολέτα Α1
 Πατσαρικά Μάχη Α3
 Σμυρλή Ζήνα Α3
 Σκόδρα Μαριανίνα Α3
 Σκούβα Ηλιάνα Α3
 Σολωμού Κατερίνα Α3
 Φλώρου Ειρήνη Α3
 Χαλκιά Γεωργία Α3
 Πολυμέρου Φωτεινή Β3
 Τζήκα Ελένη Β3
 Αλεξανδρίδου Ελένη Γ1
 Κερμελιώτη Άννα Γ1

Κοκκάλα Στέλλα Γ1
 Μανούδη Δήμητρα Γ1
 Παναγιώτου Ελένη Γ2
 Γκουγκουλή Ιωάννα Γ1
 Μακρή Αναστασία Γ1
 Γκούνη Γεωργία Β1
 Ρουκά Μιχαέλα Γ2
 Τσιονάρα Όλγα Γ2
 Φαρμάκη Ζωή Γ2
 Φλώρου Μαρία Γ2
 Μπάνος Δημήτρης Α2
 Τζιότζιος Νικόλαος Α3
 Μαρουκάς Σταύρος Α2

Τρεις εκδηλώσεις εξαιρετικού ενδιαφέροντος πραγματοποιήθηκαν τις τελευταίες μέρες στο 7^ο Γυμνάσιο της Λάρισας.

Την Παρασκευή 12 Μαρτίου 2004, στα πλαίσια του Προγράμματος της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, που υλοποιείται στο Σχολείο, με τίτλο **Από τα Θεϊκά μονοπάτια του Ολύμπου στη μαγεία των Εθνικών μας Δρυμών**», οι υπεύθυνες καθηγήτριες κ.κ. Τσιοβαρίδου Θεανώ, Ζαγανά Μαρία, Μόκαλη Παναγιώτα, Χουρμουζιάδου Δέσποινα και Κακάβα Στέλλα καθώς και οι μαθητές – μέλη της Περιβαλλοντικής Ομάδας παρακολούθησαν την ενημερωτική ομιλία του κ.

«

κ. **Παπαχατζή Αχιλλέα**, Προέδρου του **Ορειβατικού Συλλόγου Λάρισας**, με θέμα: « **Όλυμπος – διαδρομές, ορειβατικά μονοπάτια και καταφύγια, αθλήματα και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, χλωρίδα και πανίδα** ». Στην εκδήλωση, που συμπληρώθηκε με προβολή σχετικών διαφανειών, παραβρέθηκε και ο Υπεύθυνος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης του νομού Λάρισας κ. Παπαγεωργίου Ιωάννης.

Την Πέμπτη 18 Μαρτίου και στα πλαίσια του ίδιου προγράμματος ο επιστημονικός συνεργάτης της Περιβαλλοντικής Ομάδας συγγραφέας κ. **Ρούσκας Ιωάννης**, ενημέρωσε τους μαθητές για τον **Όλυμπο στη Μυθολογία και για την υδρο-κίνηση στον Όλυμπο (νεροτριβές , νερόμυλοι, νεροπρίονα)**.

Ακολούθησε προβολή διαφανειών και συζήτηση.

Τέλος την Παρασκευή 19 Μαρτίου, με πρωτοβουλία της Διευθύντριας του 7^{ου} Γυμνασίου κ. Αλκμήνης Μανδάλη, πραγματοποιήθηκε Εκδήλωση για τις σχέσεις της οικογένειας με το σχολείο, με ομιλητές τους σχολικούς συμβούλους φιλολόγων Ν. Λάρισας κ.κ. **Γ. Παπαϊωάννου και Κ. Δημουλά**, οι οποίοι ανέπτυξαν το θέμα από παιδαγωγική και ψυχολογική πλευρά αντίστοιχα. Την εκδήλωση προλόγισε η Διευθύντρια και παρακολούθησαν πολλοί γονείς και ο Σύλλογος των Καθηγητών. Ακολούθησε ευρεία συζήτηση γονέων και κηδεμόνων με τους συμβούλους, οι οποίοι και παρέμειναν στο σχολείο για οποιοδήποτε πρόβλημα επιθυμούσαν να συζητηθεί σε προσωπικό επίπεδο.

Εξαφάνιση πολλών μορφών ζωής.

Η απληστία του ανθρώπου φθάνει σε καταστροφές που είναι μη αναστρέψιμες, με κορυφαία εκείνη της εξαφάνισης μορφών ζωής πάνω στον πλανήτη μας. Εκτιμάται ότι ο άνθρωπος εξοντώνει καθημερινά γύρω στα 100 είδη ζώων, πουλιών, ψαριών και φυτών. Αυτό σημαίνει ότι όλος αυτός ο παράδεισος των μορφών ζωής χάνεται για πάντα και έτσι ο άνθρωπος ποτέ δεν θα έχει την ευκαιρία να τα γνωρίσει, να τα μελετήσει, να τ' αγαπήσει. Και το σπουδαιότερο είναι ότι δεν θα ωφεληθεί από αυτά, γιατί, ως γνωστόν, ο άνθρωπος έχει ωφεληθεί και συνεχίζει να ωφελείται τα μέγιστα από πολλές μορφές ζώων και φυτών (π.χ. για την παρασκευή φαρμάκων). Όταν σκοτώνεις μια μορφή ζωής που δεν έχεις γνωρίσει ποτέ, είναι σαν να καις ένα βιβλίο πριν καν το διαβάσεις. Έτσι χάνεις για πάντα την ευκαιρία να μάθεις τι ωραία, ενδιαφέροντα και ωφέλιμα πράγματα έγραφε αυτό το βιβλίο.

Οξίνη βροχή

Το φαινόμενο της όξινης βροχής παρουσιάζεται όταν το νερό της βροχής έχει πολύ αυξημένες όξινες ιδιότητες, δηλαδή pH 5 ή και μικρότερο, λόγω οξέων τα οποία βρίσκονται στην ατμόσφαιρα. Το διοξείδιο του θείου και του αζώτου, τα οποία εκλύονται στην ατμόσφαιρα από κάποια χημικά σκευάσματα, οξειδώνονται σε τριοξείδια, τα οποία στην συνέχεια με την παρουσία της υγρασίας της ατμόσφαιρας μετατρέπονται σε θειικό και νιτρικό οξύ. Τα οξέα αυτά είναι δυνατόν να μεταφερθούν από τους ανέμους σε μεγάλες αποστάσεις και να πέσουν στην Γη υπό την μορφή όξινης βροχής.

Επιπτώσεις της όξινης βροχής

Το φαινόμενο αυτό έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις στην Κεντρική Ευρώπη και στις Σκανδιναβικές χώρες, στις οποίες ολόκληρες λίμνες έχουν νεκρωθεί από την όξινη βροχή. Ακόμα η όξινη βροχή προκαλεί σοβαρά προβλήματα στους φυτικούς οργανισμούς, στις καλλιέργειες αλλά και στους ζωικούς οργανισμούς, κυρίως των λιμνών. Η δράση της όξινης βροχής στα φυτά και τα δένδρα μπορεί να είναι άμεση, επιδρώντας δηλαδή στο υπέργειο τμήμα του φυτού και προκαλώντας την καταστροφή του, είναι όμως δυνατόν να επιδρά και έμμεσα περνώντας στο ριζικό σύστημα του φυτού μέσω του εδάφους.

Η όξινη βροχή και η ρύπανση γενικά, προκαλούν στα δασικά δένδρα ελάττωση της αύξησης επειδή προκαλεί βλάβη στα στόματα των φύλλων και φυλλόπτωση, με αποτέλεσμα η ζωτικότητα των δένδρων να ελαττώνεται. Ελαττώνεται επίσης η αύξηση τους και τελικά έχουμε νέκρωση των δένδρων. Ακόμη η ρύπανση του εδάφους προκαλεί έκπλυση των θρεπτικών στοιχείων του εδάφους και μαζί με ξηρές χρονιές και φυλλόπτωση των δένδρων. Μάλιστα βρήκαν ότι σε χρονιές με μεγάλη ρύπανση και με λιγότερη ίσως συμμετοχή της ξηρασίας, τα δένδρα, κυρίως το κατώτερο τμήμα του δένδρου, παύουν να δημιουργούν ετήσιους δακτυλίους.

Οι προσβολές των δασών της Ευρώπης από την όξινη βροχή έχουν πάρει μεγάλες διαστάσεις και απειλούν τα δάση των ανεπτυγμένων χωρών της Ευρώπης.

Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ.

Το οικοσύστημα, φτιαγμένο με περίσσια φροντίδα από τη μάνα Γη για 4 δισεκατομμύρια χρόνια, είναι ένα υπέροχο θαύμα της φύσης. Είναι ένας ιστός που εμπλέκει έμψυχα και άψυχα, μέσα στο νερό, μέσα στη Γη, πάνω στη Γη και μέσα στην ατμόσφαιρα, μ' έναν τρόπο θαυμαστό. Το οικοσύστημα είναι ταυτόχρονα και εύρωστο αλλά και πολύ ευαίσθητο.

Χάρης στην ευρωστία του, η ζωή αναπτύχθηκε σε εκατομμύρια μορφές και επέζησε και επιζεί για εκατομμύρια χρόνια. Αν το οικοσύστημα κατέρρευε εξαιτίας κάποιων μικρών οικολογικών διαταραχών, τότε δεν θα υπήρχε προ πολλού ζωή στον πλανήτη Γη. Για παράδειγμα, μια μεγάλη καταστροφή της Γης, που τοποθετείται γύρω στα 65 εκατομμύρια χρόνια πριν, εξαφάνισε πολλές μορφές της (η πιο γνωστή απ' όλες είναι οι δεινόσαυροι). Όμως, μια τεράστια ποικιλία έμβιων οργανισμών επέζησαν αυτής της καταστροφής και έτσι υπήρξε συνέχεια της ζωής στον

πλανήτη μας η οποία εξελίχθηκε στη σημερινή της μορφή.

Το οικοσύστημα είναι επίσης ευαίσθητο, με την εξής έννοια: Μικρές αλλαγές μπορούν να επιφέρουν μεγάλες, ακόμα και τεράστιες καταστροφές. Π.χ. ποιος θα περίμενε ότι η εξαφάνιση του λεπτού στρώματος του όζοντος παίζει τόσο καθοριστικό ρόλο για τη ζωή πάνω στη Γη; Αν το στρώμα αυτό εκλείψει εξολοκλήρου, η ζωή πάνω στη Γη θα εκτεθεί σε τεράστιους κινδύνους. Ποιος θα περίμενε ότι τα ζιζανιοκτόνα και το DDT θα εξαφάνιζαν τόσες πολλές μορφές ζωής; Ποιος θα περίμενε ότι μικρή αύξηση της θερμοκρασίας στη Γη θα έχει τόσο μεγάλες επιπτώσεις στο βιοσύστημα;

Τέλος, ο άνθρωπος ζούσε όλα αυτά τα χρόνια τελείως ανυποψίαστος για τις τεράστιες δυνάμεις που κρύβει μέσα του το άτομο. Ήταν μόλις στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα που άρχισε να το αντιλαμβάνεται και την δεκαετία του 1940 που έφτιαξε την πρώτη ατομική βόμβα. Κανένας, ούτε καν το φαντάστηκε, όλες τις χιλιετίες που ζει ο άνθρωπος πάνω στη Γη, ότι ελάχιστη ποσότητα ύλης (όσο περίπου λίγα κυβικά μέτρα), αν μετατραπεί σε ενέργεια, μπορεί να καταστρέψει κάθε μορφή ζωής πάνω σε ολόκληρη τη Γη.

Το οικοσύστημα κρατά την ισορροπία του δισεκατομμύρια χρόνια. Τα τελευταία χρόνια, του έχουμε καταφέρει πολλά πλήγματα. Το φρόνιμο είναι να σταματήσουμε να το προκαλούμε, γιατί τόσο οι ευαισθησίες του, όσο και οι αντοχές του, είναι μέσα σε κάποια όρια. Αν τα ξεπεράσουμε, θα έχουμε επιφέρει ανεπανόρθωτες καταστροφές, ίσως και την ολοκληρωτική καταστροφή της ζωής στον πλανήτη μας.

Όλες οι πιο πάνω καταστροφές δείχνουν ότι έχουμε κυριολεκτικά ρημάξει τον πλανήτη μας. Και το χειρότερο είναι ότι οι καταστροφές αυτές αυξάνουν εκθετικά με το χρόνο, με αποτέλεσμα η Γη να αργοπεθαίνει. Κύριοι υπεύθυνοι για την καταστροφή του περιβάλλοντος είναι οι βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες. Για παράδειγμα, το 1/3 της μόλυνσης της Γης οφείλεται στις Η.Π.Α. Ποτέ άλλοτε ο άνθρωπος δεν είχε προκαλέσει τέτοιες καταστροφές στο περιβάλλον του, μέσα σε τόσο λίγο χρονικό διάστημα.

ΦΥΤΙΚΟΣ ΔΡΑΚΟΝΤΑΣ

Όσο αυστηρή και ατάραχη θέλει να δείχνει η επιστήμη είναι γεγονός ότι κάποιες φορές υποκύπτει στον πειρασμό της συγκίνησης και γοητεύεται από τους μύθους. Από την επικράτεια που διαφεντεύει η Φυτολογία, η πιο τρανταχτή ίσως απόδειξη για τούτη τη διαπίστωση είναι η περίπτωση ενός φυτού με την ωραιότατη ονομασία «Δράκαινα ο δράκων».

Από τα σύγχρονα συγγράμματα απουσιάζουν οι σχετικές με την ύπαρξη του εκθαμβωτικές αναφορές που τόσο συνηθίζονταν ως και πριν από περίπου μισό αιώνα, αναπαράγονται όμως ακόμη σε βιβλία κηπουρικής και εκλαϊκευμένης επιστήμης . Πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ξακουστή εκείνη δράκαινα που δέσποζε στη βόρεια ακτή της Τενερίφης ως το 1868 , όταν μια θύελλα τη σόριασε καταγής . «Έξι χιλιάδες χρόνια ιστορίας χάθηκαν μέσα σε μια νύχτα» έγραφαν πενθούσες οι εφημερίδες της εποχής βασιζόμενες στις εκτιμήσεις επιφανών βοτανολόγων. Ακριβείς υπολογισμοί βέβαια δεν μπορούσαν να γίνουν , γιατί ο κορμός της

δράκαινας δεν εμφανίζει τους ετήσιους δακτυλίους των δέντρων που τόσο εύκολη κάνουν τη καταμέτρηση της ηλικίας τους . Παρά τις εντυπωσιακές διαστάσεις του (ύψος 23 μέτρα, περιφέρεια στη βάση του 15 μέτρα) οι αιώνες που μετρούσε το μνημείο εκείνο της φυτικής ζωής δεν ξεπερνούσαν , από ό,τι φαίνεται, τους έξι . Ακόμη και τώρα πάντως οι μυριάδες κάθε καλοκαίρι επισκέπτες των Καναρίων Νήσων , όπου ενδημούν οι δεινόμορφες αυτοί γίγαντες της οικογένειας Λιλιίδων , ακούν καθώς φωτογραφίζονται στη σκιά τους απίστευτες υπερβολές από το στόμα των ξεναγών τους, για μακροβιότητα πέντε και βάλε χιλιετιών. Και μετά σπεύδουν να αγοράσουν ως ενθύμιο του ταξιδιού τους ένα σβόλο από τη ρητίνη που αργοσταλάζει από τις εντομές του κορμού, χρυσοπληρώνοντάς την ως «θαυματουργό» φάρμακο. Το σκουροκόκκινο αυτό «αίμα του δράκοντα», όπως συνήθως ονομάζεται, αποτελεί από τα κυριότερα εξαγωγίμα προϊόντα της ηφαιστειογενούς ευφορότατης Τενερίφης , δεν έχει όμως στην πραγματικότητα άλλες φαρμακευτικές ιδιότητες εκτός από στυπτικές, ενώ χρησιμοποιείται επίσης ως βαφή μαρμάρων.

Εκεί πάντως που η δράκαινα απολαμβάνει τις μεγαλύτερες τιμές είναι στην κηπευτική, καθώς όπου φυτεύεται δημιουργεί γύρω της αχλή αρχαίου παραμυθιού. Πρακτικά είναι ανθεκτικότερη και απρόσβλητη από ασθένειες , πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι η ανάπτυξή της καθυστερεί αρκετά. Χρειάζονται, έτσι ,πολλά χρόνια ώσπου να ξεδιπλώσει τις πολύκλαδες διαθέσεις της και να ξεπεράσει σε ύψος το ανάστημα του ανθρώπου. Το μειονέκτημα αυτό δεν πτοεί πάντως τους θαυμαστές της, διαπιστώθηκε μάλιστα τελευταία πως ολοένα και περισσότεροι ελληνικοί κήποι προσφέρουν φιλοξενία στον μόνο δράκοντα που διαθέτει το φυτικό βασίλειο.

Καθημερινά τα νερά του πλανήτη μας στα ποτάμια, τις λίμνες, τις θάλασσες ή και τον υδροφόρο ορίζοντα επιβαρύνονται με απόβλητα, άχρηστα δηλ. στερεά απορρίμματα ή ακάθαρτα νερά, που προέρχονται από τις βιομηχανίες, τις πόλεις, τα πλοία ή τις αγροτικές καλλιέργειες. Αζωτούχες ενώσεις, εντομοκτόνα, νιτρικά και φωσφορικά άλατα είναι μερικά μόνο ονόματα ρυπογόνων συστατικών από αυτά που βρίσκονται στα λύματα, δηλαδή τα ακάθαρτα νερά.

Ποτάμια, λίμνες αλλά και η θάλασσα γίνονται οι αποδέκτες των λυμάτων αυτών με όλες τις καταστροφικές βέβαια, συνέπειες, τόσο για τα φυτά και τα ζώα που ζουν εκεί, όσο και για την ποιότητα του ίδιου του νερού. Ειδικά στη Μεσόγειο θάλασσα, που είναι κλειστή, παρατηρείται συχνά και το φαινόμενο του ευτροφισμού, υπερβολική ανάπτυξη δηλ. των υδρόβιων φυτών, που προκαλεί έλλειψη οξυγόνου και έχει καταστροφικές συνέπειες στους υδρόβιους οργανισμούς.

Και ο υδροφόρος ορίζοντας απειλείται όμως συχνά με διάφορους τρόπους. Σε χώρους απόθεσης απορριμμάτων όπου υπάρχει έλλειψη στεγανότητας μπορεί να διαρρεύσουν υγρά τα οποία μπορούν, όχι μόνο να ρυπάνουν, αλλά και να μολύνουν τον υδροφόρο ορίζοντα. Απόβλητα από γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες μπορούν εύκολα να καταλήξουν σ' αυτόν, και να ρυπάνουν το πόσιμο νερό.

Βιολογικός καθαρισμός

Τι κάνουμε όμως εμείς για την προστασία των υδάτων της θάλασσας μας και πώς φροντίζουμε το νερό του δικτύων ύδρευσης; Σ' αυτό το μεγάλο πρόβλημα έρχεται να δώσει λύση ο **βιολογικός καθαρισμός**. Όπως το λέει και το όνομά του ο καθαρισμός των λυμάτων γίνεται με βιολογικό τρόπο. Χρησιμοποιούν δηλ. τη φύση ενάντια στις ρυπογόνες ουσίες όπως το φώσφορο, το άζωτο και άλλες οργανικές. Η επεξεργασία καθαρισμού των λυμάτων, την οποία εκτελεί ο βιολογικός καθαρισμός, αποβλέπει στην απομάκρυνση, εξουδετέρωση ή κατάλληλη τροποποίηση των επιβλαβών χαρακτηριστικών τους, ώστε να εξαλειφθούν ή να ελαττωθούν σε αποδεκτό επίπεδο οι δυσμενείς για τον τελικό αποδέκτη (έδαφος, επιφανειακά νερά, κλπ.) συνέπειες.

Βάλια Κάλντα

Ο Εθνικός Δρυμός "Βάλια Κάλντα" δημιουργήθηκε το 1966, για να προστατέψει τις λιγοστές αρκούδες, τις βίδρες, τους λύκους, τα αγριόγαιδα, τις πέστροφες και τα αιωνόβια μαυρόπευκα και ρόμπολα που πολλά ξεπερνούν σε ηλικία τα 700 χρόνια, έπειτα από ενέργειες και προτροπές της Φιλοδοσικής Ένωσης Αθηνών. Ο πυρήνας του έχει έκταση **33.600 στρέμματα**, αποτελείται από την κοιλάδα της Βάλια Κάλντα (στα 1.200 μ.) και τις πλαγιές των γύρω κορυφών Φλέγκα(2.159 μ.), Αυτιά (2.082 μ.), Αβγό (2.177 μ.).

Ο δρυμός βρίσκεται στα σύνορα της Δυτ. Μακεδονίας και της Ηπείρου, στα νότια του χωριού Περιβόλι Γρεβενών. Μέσα στο δρυμό έχουν τις πηγές τους τρία μικρά ποταμάκια, η Βάλια Κάλντα, η Φλέγκα και το Αρκουδόρεμα, που σχηματίζουν τον Αώο ποταμό. Την ομορφιά της περιοχής υπογραμμίζουν τρεις μικρές λίμνες, οι δύο λίμνες της Φλέγκας σε υψόμετρο 1.900 και ο Λάκκος στα 1.600

ΣΠΑΝΙΑ ΔΕΝΤΡΑ

Ανάμεσα στα δάση του μαυρόπευκου βρίσκονται διάσπαρτα μακεδονίτικα έλατα κοκκινόπευκα, η δασική πεύκη-και ρόμπολα. Στη Βάλια Κάλντα υπάρχουν καμιά σαρανταριά διάσπαρτα κοκκινόπευκα. Η παρουσία αυτού του είδους στο δρυμό έχει **μεγάλη οικολογική αξία**, γιατί είναι το νοτιότερο σημείο εξάπλωσής του σ' όλη τη Βαλκανική χερσόνησο και το μοναδικό στην οροσειρά της Πίνδου.

ΣΠΑΝΙΑ ΠΟΥΛΙΑ

Στη Βάλια Κάλντα φωλιάζουν περισσότερα από **80 είδη πουλιών**. Την ορνιθολογική αξία της περιοχής τονίζει η παρουσία **11 ειδών αρπακτικών**. Ανάμεσά τους ο χρυσαετός, το όρνιο, ο ασπροπάρης, ο φιδαιτός, το διπλοσάινο, το σαϊνι, ο χρυσογέρακας, η ποντικοβαρβακίνα κ.ά. Στο δρυμό φωλιάζουν επίσης **8 είδη δρυοκολαπτών**, από τα 10 είδη που φωλιάζουν στη δυτική Παλαιαρκτική (ανάμεσά τους η **πιο σπάνια μαυροτσικλιτάρα**, η παρδαλοτσικλιτάρα, η πρασινοτσικλιτάρα κ.ά. Ανάμεσα στα κωνοφόρα και στις οξιές, βρίσκουν καταφύγιο πολλά στρουθιόμορφα, όπως παπαδίτσες, σπίνιοι, φλώροι, πύρρουλες, σταυρομύτες. Στα αλπικά λιβάδια φωλιάζει το τυπικό για την αλπική ζώνη είδος, η χιονάδα, είδος πολύ μεγάλης ζωογεωγραφικής αξίας.

ΣΠΑΝΙΑ ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Η Βάλια Κάλντα είναι μια από τις σημαντικότερες περιοχές της χώρας ως **βιότοπος της αρκούδας**. Αλλά σπάνια θηλαστικά της περιοχής είναι η **βίδρα**, ο **λύκος**, το **αγριόγαιδο**, το **ζαρκάδι** και ο **αγριόγατος**.

η αρκούδα της Πίνδου

ΣΠΑΝΙΑ ΑΜΦΙΒΙΑ

Τέλος, η περιοχή είναι πλούσια σε **αμφίβια** (όπως η σαλαμάνδρα, η βομβίνη, ο γραικοβάτραχος, ο τρίτωνας κ.ά.) και σε ερπετά (όπως το νερόφιδο, πρασινόσαυρα, η τοιχόσαυρα κ.ά.)

« Η κυρά του Ολύμπου »

Η Ραψάνη είναι μια περιοχή γεμάτη φυσικές ομορφιές, με θέα το Αιγαίο και με πλούσια ιστορία. Τόπος παραγωγής του περίφημου κρασιού «Ραψάνη». Το εύκρατο κλίμα της, το καθαρό και χωνευτικό νερό της, ο αέρας του βουνού και η θαλασσινή αύρα συνθέτουν ένα τόπο που ενδείκνυται όχι μόνο για επίσκεψη αλλά και για παραθερισμό.

Η Ραψάνη, χωριό της επαρχίας Τυρνάβου του νομού Λάρισας, είναι χτισμένη στις πλαγιές του Ολύμπου σε υψόμετρο 550μ, και απέχει από τη Λάρισα 45 χιλιόμετρα. Σκαρφαλωμένη στις πλαγιές του όρους Σοπωτού, αγναντεύει το Αιγαίο Πέλαγος.

Η παλαιότερη γραπτή μαρτυρία που υπάρχει στην Ραψάνη, είναι η επιγραφή που σώζεται στο εξωκλήσι του Ιωάννου του Προδρόμου και χρονολογείται το 1547. Σχετικά με την ετυμολογία της Ραψάνης, ή Ράψιανης, το πιθανότερο είναι να προέρχεται από την λέξη «θραψάνια». Έτσι ονομάζονται τα σχιστολιθικά πετρώματα του εδάφους της στην τοπική διάλεκτο.

Η Ραψάνη από τις αρχές ήδη του 18ου αιώνα, με την ανάπτυξη της σηροτροφίας, γίνεται κέντρο παραγωγής μεταξιού όπου υφαίνονται οι καμπουλάδες, οι τσενμέδες, οι προκόβες και οι περίφημοι αλατζάδες. Παράλληλα αναπτύσσεται η παραγωγή και η εξαγωγή κόκκινων νημάτων. Με την ανάπτυξη των βιομηχανιών υφαντουργίας στην Ευρώπη και ιδίως στην Αγγλία, τα ελληνικά νήματα εκτοπίζονται και αρχίζει η οικονομική παρακμή της Ραψάνης και των Αμπελακίων. Το 1813 θανατηφόρα χολέρα ελαττώνει τον πληθυσμό της Ραψάνης που μέχρι τότε ξεπερνούσε τους 5.000 κατοίκους. Από τις αρχές του 19ου αιώνα αρχίζει η στροφή των κατοίκων της περιοχής προς την αμπελουργία. Η Ραψάνη πήρε μέρος στην επανάσταση του 1878. Η δυναμική αυτή κωμόπολη άρχισε να συνέρχεται από τα πλήγματα και την παρακμή μετά το 1881, με την απελευθέρωση της Θεσσαλίας. Μέχρι το 1912 ήταν πρωτεύουσα του τέως Δήμου Ολύμπου, ο οποίος καταργήθηκε με το Βασιλικό Διάταγμα στις 31/8/1912, και οι κοινότητες που τον αποτελούσαν απέκτησαν διοικητική αυτοτέλεια.

Αυτό που δεσπόζει στη γύρω περιοχή είναι τεράστιες εκτάσεις από αμπέλια. Η αμπελουργική ζώνη της Ραψάνης ξεπερνά σήμερα τα 4.000 στρέμματα. Ο αμπελώνας της Ραψάνης είναι πράγματι κάτι το ξεχωριστό. Το κρασί «Ραψάνη» παράγεται από τις εξαιρετες παραδοσιακές ποικιλίες σταφυλιών Ξινόμαυρο, Σταυρωτό και Κρασάτο και είναι το μοναδικό ελληνικό κρασί που προέρχεται κατ' εξαίρεση από τον ιδανικό αυτό συνδυασμό τριών γηγενών ποικιλιών. Είναι ερυθρό και ξηρό. Ωριμάζει μέσα σε δρύινα βαρέλια, αποκτώντας βαθύ ρουμπινί χρώμα, απαλή γεύση και έντονα αρώματα μπαχαρικών και κόκκινων φρούτων του δάσους.

Στη Ραψάνη υπάρχουν δύο πλατείες. Η κεντρική, η οποία είναι πλακόστρωτη με πλάκες Πηλίου. Γύρω από την πλατεία και κάτω από τα βαθίσκια πλατάνια λειτουργούν καφενεία, ψησταριές και ζαχαροπλαστεία. Ένα από τα χαρακτηριστικά του χωριού που κάνουν εντύπωση στον επισκέπτη είναι οι πετρόχτιστες βρύσες που μοιάζουν να υπάρχουν σε κάθε γωνιά, σχεδόν πλησιάζουν τις τριάντα! Είναι λίγοι οι τόποι που έχουν τις βρύσες της Ραψάνης! Όλες πέτρινες, ομορφοκτισμένες με άφθονο δροσερό νερό που τρέχει ασταμάτητα χειμώνα καλοκαίρι.

Μέχρι και πριν από μία δεκαετία, οι μόνοι δρόμοι τού χωριού ήταν καλντερίμια, με πέτρες καλοβαλμένες κι ένα αυλάκι στο πλάι για να κυλάει το νερό. Μέρα νύχτα, ο ήχος του νερού δε σταματούσε στο χωριό. Σήμερα τα καλντερίμια έχουν αντικατασταθεί από πλακόστρωτα δρομάκια παρ' όλ' αυτά ακόμη ακούγεται το νεράκι που κυλάει. Στο βορινό μέρος του χωριού εκτείνεται μια δασική έκταση από έλατα.

Η καφέ αρκούδα ζει στα δάση της νότιας Ευρώπης. Στην Ελλάδα έχει απομείνει ο μεγαλύτερος πληθυσμός, περίπου 150 αρκούδες που ζουν στην οροσειρά της Πίνδου και της Ροδόπης. Το ύψος της φτάνει το 1,30 μέτρα και το μήκος της τα 2,50 μέτρα. Το βάρος της μπορεί να φτάσει τα 250 κιλά. Η διάρκεια ζωής της είναι 30 χρόνια. Η αρκούδα ανήκει σε ένα από τα πιο απειλούμενα είδη της ελληνικής πανίδας. Κυνηγούνται από γεωργούς γιατί τους καταστρέφουν τις καλλιέργειες, από τους μελισσο-κόμους, γιατί τους καταστρέφουν τα

μελίσσια, καθώς και από τους κτηνοτρόφους, γιατί τους τρώνε καμιά φορά κάποιο ζώο

Η αρκούδα μαμά

Η αρκούδα είναι ζώο θηλαστικό και γεννά τα μικρά της κατά τη διάρκεια του χειμέρου λήθαργου. Τα μικρά της γεννιούνται τυφλά και γυμνά και ζυγίζουν περίπου 350 έως 450 gr. Η ανάπτυξη των μικρών της γίνεται πολύ γρήγορα, με τη βοήθεια της θρεπτικής αξίας του μητρικού γάλακτος. Όταν γεννά τα μικρά της, τα μαθαίνει να πιάνουν ψάρια και γενικώς να τρέφονται. Η αρκούδα περνάει πολλές ώρες με τα μικρά της. Όταν είναι νεογνά, φέρνει στη σπηλιά την τροφή τους, τα ταιΐζει και, όταν βραδιάζει, τα μαζεύει, μέσα στην σπηλιά. Αν παρατηρήσουμε μια μητέρα και τα παιδιά της, θα διαπιστώσουμε ότι κάνουν ακριβώς τα ίδια πράγματα. Όταν μεγαλώσουν, μερικά μένουν μαζί με τη μητέρα τους και άλλα ξεφεύγουν. Τα αρκουδάκια, όταν η μητέρα τους πεθάνει, μένουν ενωμένα, παίζουν και προσπαθούν να μεγαλώσουν μόνα τους.

Η σχέση της αρκούδας με τον άνθρωπο

Η αρκούδα δεν φοβάται τα άλλα σαρκοφάγα, γιατί είναι πολύ δυνατή και μπορεί να τα σκοτώσει με ένα χτύπημα. Τον άνθρωπο, όμως, τον αποφεύγει πάντα, γιατί φοβάται τα όπλα του και μόνο όταν πεινά ή ερεθιστεί από αυτόν του επιτίθεται, προπάντων όμως όταν δεν είναι οπλισμένος. Στην πάλη με τον άνθρωπο, φροντίζει να του δώσει ένα καλό χτύπημα με το πόδι ή να τον δαγκώσει στο λαιμό. Ακόμη, σηκώνεται και στα δύο πιασμένα της πόδια και προσπαθεί να τον αγκαλιάσει με τα μπροστινά, για να τον σφίξει επάνω στο στήθος της, ώσπου να τον πνίξει. Φθάνει, όμως, να έχει ο άνθρωπος ένα ξύλο στο χέρι για να κάνει πέρα την αρκούδα και να γλιτώσει. Γι' αυτό οι χωρικοί φροντίζουν, πριν περάσουν από ένα ορεινό μέρος, να είναι οπλισμένοι, τουλάχιστον, με μια μαγκούρα. Η αρκούδα είναι έξυπνο ζώο, μα περίεργο. Της αρέσει να πλησιάζει κρυφά στους κατοικημένους τόπους, να μπαίνει σε έρημες καλύβες, σε κυνηγητικά καταφύγια και να ψάχνει. Όλα τα αναποδογυρίζει ψάχνοντας για φαγώσιμα.

Τα πιο συνηθισμένα της γεύματα

Η αρκούδα την άνοιξη συνηθίζει να τρώει περσινούς καρπούς αγριοτριανταφυλλιάς, περσινούς καρπούς μηλιάς, μυρμήγκια χορτάρια και βολβοί. Το καλοκαίρι συνηθίζει να τρώει άγριες φράουλες, άγριο μέλι, βατόμουρα, μυρμήγκια, κορόμηλα, χελώνες και κεράσια. Ενώ το φθινόπωρο συνηθίζει να τρώει μήλα, κράνα, κάστανα, γκόρτσα, βελανίδια, φουντουκιά, βατόμουρα, καρπούς οξιάς, και καρπούς αγριοτριανταφυλλιάς. Το χειμώνα πέφτει σε χειμερία νάρκη.

Η ΛΙΜΝΗ

Η πανέμορφη και ξακουστή λίμνη της Ορεστιάδας περιβάλλει τη χερσόνησο της Καστοριάς.

Η λίμνη προσφέρεται για διάφορα σπορ, όπως κωπηλασία, σκι, ιστιοπλοΐα, ψάρεμα και σερφινγκ. Φιλοξενεί πλήθος ναυταθλητικών εκδηλώσεων με κορυφαία εκδήλωση κάθε Σεπτέμβρη τους Διεθνείς Αγώνες Οκτακώπων Κωπηλασίας.

Ένας από τους σπουδαιότερους υγρότοπους στην Ελλάδα, είναι φιλόξενο σπίτι και πέρασμα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 150 ειδών πτηνών.

Έχουν παρατηρηθεί περισσότερα από 200 είδη πουλιών στη λίμνη της Καστοριάς, από τα οποία 90 τουλάχιστον αναπαράγονται στη λίμνη και στο παραλίμνιο δάσος. Από το σύνολο των ειδών που έχουν παρατηρηθεί στη λίμνη 45 είδη είναι προστατευόμενα με βάση την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ, ενώ 33 είδη κατατάσσονται στις κατηγορίες του Κόκκινου Βιβλίου των Σπον-δυλόζωων της Ελλάδας. Τα δύο σημαντικότερα είδη που απαντώνται στη λίμνη είναι ο Αργυροπελεκάνος και η Λαγγόνα, είδη που είναι από τα σπανιότερα και τα περισσότερο απειλούμενα στην Ευρώπη αλλά και παγκόσμια. Άλλα σημαντικά στοιχεία είναι :

- Στη λίμνη υπάρχει μεγάλος αριθμός βουβόκυκνων που διαμένει μόνιμα και αναπαράγεται καθιστώντας την ως το σημαντικότερο τόπο αναπαραγωγής του βουβόκυκνου στην Ελλάδα.

- Οι αγριόπαπιες που διαχειμάζουν ξεπερνούν συνήθως τα 1000 άτομα και ανήκουν σε περισσότερα από 10 είδη με πολυαριθμότερο το Γκισάρι Σ' αυτά περιλαμβάνεται και ο χινοπρίστης, για τον οποίο η λίμνη της Καστοριάς αποτελεί ένα από τα νοτιότερα πεδία κατανομής του. Επίσης σημαντικός είναι ο αριθμός άλλων ειδών όπως η πρασινοκέφαλη το κιρκίρι και η μαυροκέφαλη.

- Είναι ένα από τα ελάχιστα μέρη της Ελλάδας που διαχειμάζουν οι νυχτοκόρακες.

- Είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακό το πλήθος των σκουφοβητηγαριών, των κορμοράνων και των Λαγγόνων που διαχειμάζουν στη λίμνη.

- Κατά τη μετανάστευση εκατοντάδες παρυδάτια πουλιά, όπως καλαμοκανάδες, μαχητές, τρύγγες, σκαλίδρες γαλκόκοτες, λευκοτσικνιάδες κ.α. χρησιμοποιούν τα υγρολίβαδα στις όχθες της λίμνης για τροφοληψία.

- Η παρουσία των αργυροπελεκάνων αν και παρατηρείται σε όλη τη διάρκεια του έτους εντείνεται κατά την άνοιξη με μεγάλους αριθμούς, αφού αυτό το παγκόσμια απειλούμενο με εξαφάνιση είδος, αν και φωλιάζει στη γειτονική Μικρή Πρέσπα, έρχεται στη λίμνη της Καστοριάς για να βρει τροφή.

- Είναι μία από τις λίγες λίμνες στην Ελλάδα όπου φωλιάζουν ποταμογλάρονα.

- Φωλιάζουν ταυτόχρονα τέσσερα είδη ερωδιών (τσικνιάδων), Νανοτσικνιάδες, Νυχτοκόρακες, Κρυπτο-τσικνιάδες Σταχτοτσικνιάδες.

Ο ΘΡΥΛΙΚΟΣ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ

Ο ιστορικός σιδηρόδρομος Βόλου-Μηλέων, το τραινάκι του Πηλίου, όπως είναι πιο γνωστό, κατασκευάστηκε σε δύο στάδια από το 1884 μέχρι το 1903.

Ο θρυλικός πλέον "Μουντζούρης" συνέδεσε το εμποροβιομηχανικό κέντρο του Βόλου με την εύφορη και πλούσια περιοχή του Δυτικού Πηλίου, στις πλαγιές και στους ελαιώνες του βουνού των Κενταύρων.

Μέχρι το 1950 ο συρμός με τις βελγικές μηχανές "Μηλαιάι", "Ίάσων", "Πήλιον", "Βόλος", "Τσαγκαράδα" και τα

βαγονάκια του, με μικρότερες μηχανές εξυπηρετούν και τις ανάγκες της πόλης ως τροχιοδρόμος για την αστική συγκοινωνία του Βόλου. Για 80 χρόνια υπήρξε σημείο αναφοράς για την ευρύτερη περιοχή. Μετά την κατάργησή του το 1971 έγιναν προσπάθειες για την επαναλειτουργία του σαν (μουσειακού) τουριστικού σιδηροδρόμου σε ένα περιβάλλον ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς. Μετά από σημαντικά έργα ανακατασκευής μέρους της υποδομής, μπήκε και πάλι σε λειτουργία το 1996.

Για την επανέναρξη των δρομολογίων απαιτήθηκαν δίμηνες εργασίες προκειμένου να απομακρυνθούν χώματα από κατολισθήσεις και να αντιμετωπισθούν προβλήματα που είχαν προκληθεί από διαβρώσεις.

Η γραμμή του, έχει πλάτος 60εκ., είναι η στενότερη σιδηροδρομική γραμμή στην Ελλάδα και μια από τις στενότερες στον κόσμο. Η διαδρομή Άνω Λεχωνίων-Μηλέων, μέσα σε καταπράσινες πλαγιές και με την πανέμορφη θέα του Παγασητικού, περνάει μέσα από γραφικές πέτρινες καμάρες πάνω από οκτώ λιθόκτιστες γέφυρες με πελεκητή μαρμαρόπετρα (δίτοξες, τρίτοξες και μια πεντάτοξη) καθώς και από μια μεταλλική γέφυρα όπου η καμπύλη γραμμή γράφεται μέσα σε ευθύγραμμο φορέα, σύμφωνα με τα σχέδια φημισμένων γεφυροποιών της εποχής. Την ευθύνη κατασκευής της γραμμής είχε ο φημισμένος Ιταλός μηχανικός Εβαρίστο ντε Κίρικο. Ήταν ο πατέρας του διάσημου υπερρεαλιστή ζωγράφου Τζιόρτζιο ντε Κίρικο, που αποτύπωσε την φιγούρα του μικρού τρένου σε μερικούς από τους διάσημους πλέον πίνακές του.

Το τραινάκι που επαναδρομολογήθηκε στη γραμμή Άνω Λεχώνια-Μηλιές, μήκους 15χλμ., αναχωρεί στις 11.30 από το σταθμό Άνω Λεχωνίων και στις 16.30 από το σταθμό Μηλέων. Η διαδρομή διαρκεί 90 λεπτά, με 15λεπτή στάση στην Άνω Γατζέα και η μέγιστη ταχύτητα του είναι 20 χλμ. την ώρα.

Υπάρχει το παραδοσιακό τροχαίο υλικό, ατμάμαξες του 1903 και του 1912, ξύλινα βαγόνια με εξώστες όσο και δύο νέες δηζελάμαξες που αποκτήθηκαν από τον ΟΣΕ το 2000.

ΣΤΙΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΟΥ ΤΡΕΝΟΥ

Η σιδηροδρομική γραμμή Λάρισας – Βόλου λέγεται και «Θεσσαλικός σιδηρόδρομος». Η γραμμή Βόλου-Βελεστίνου-Λάρισας, μήκους 60 χιλμ, και πλάτους 1 μέτρου δόθηκε στην κυκλοφορία στις 22 Απριλίου 1884. Η συμβολή του σιδηροδρόμου στην ανάπτυξη της περιοχής υπήρξε τεράστια, δεδομένου ότι την εποχή εκείνη δεν υπήρχαν αυτοκίνητα, ούτε και δρόμοι, και η μεταφορά όλων των προϊόντων γινόταν με το τρένο. Οι μεταφορές γίνονταν σε ελάχιστο χρόνο σε σχέση με τον χρόνο πριν από την κατασκευή, οπότε απαιτούνταν 12ωρο ταξίδι από τη Λάρισα μέχρι το

Βόλο. Όλα τα εισαγόμενα προϊόντα μεταφέρονταν από το λιμάνι του Βόλου στη Λάρισα, με το σιδηρόδρομο και από εκεί διοχετεύονταν στην εσωτερική αγορά. Η Λάρισα έπαιξε σπουδαίο ρόλο σταυροδρομίου, με εμπορική και στρατηγική σημασία.

Η κατασκευή του δικτύου του Θεσσαλικού σιδηρόδρομου ξεκίνησε το 1882 και ολοκληρώθηκε το 1886. Τρία χρόνια μόλις μετά την προσάρτηση της Θεσσαλίας στο ελληνικό κράτος (1881) μπαίνει σε ενέργεια το σχέδιο για τη δημιουργία του Σιδηροδρόμου Θεσσαλίας με την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής Βόλου - Λάρισας. Δίκτυο μετρικής γραμμής συνολικού μήκους 120 χλμ. Η κατασκευή του δικτύου ξεκίνησε το 1882 και ολοκληρώθηκε το 1886 συνδέοντας τον Βόλο (το λιμάνι) με το δυτικό τμήμα της Θεσσαλικής πεδιάδας.

Οι Θεσσαλικοί Σιδηρόδρομοι συνέβαλαν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της περιοχής, ακολουθώντας την τεχνολογική πρόοδο και εκμεταλλευόμενοι ποικίλες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ωστόσο είχαν την ατυχία να υποστούν από νωρίς τον ανταγωνισμό του δικτύου κανονικής γραμμής που συνέδεε από το 1900 την Αθήνα με τη Λάρισα (Λαρισαϊκός Σιδηρόδρομος) με αποτέλεσμα να χάνουν μεγάλο μέρος εσόδων.

Τον Απρίλιο του 1884 εγκαινιάζεται επίσημα ο Θεσσαλικός Σιδηρόδρομος και στις 22 του μήνα γίνεται το πρώτο δρομολόγιο από τον Βόλο στη Λάρισα (διάρκεια ταξιδιού δυόμισι ώρες). Την ίδια χρονιά τον Νοέμβριο αρχίζει η εκμετάλλευση της γραμμής από το Βελεστίνο μέχρι τα Φάρσαλα (49 χλμ.).

Την επόμενη χρονιά τελειώνει η κατασκευή και αρχίζει η εκμετάλλευση της γραμμής από Σοφάδες μέχρι Καρδίτσα (16 χλμ.) και το 1886 η γραμμή φτάνει μέχρι και την Καλαμπάκα.

Επειδή τα έσοδα ήταν κατώτερα του αναμενόμενου η διοίκηση του ΣΘ προβαίνει στην ελάττωση των δρομολογίων και στη μείωση των ημερομισθίων. Στις 17 - 18 Νοεμβρίου του 1887 πραγματοποιείται η πρώτη απεργία του προσωπικού του ΣΘ. Η ανάπτυξη της επιβατικής κίνησης στον Σιδηρόδρομο Θεσσαλίας επιβάλλει στην εταιρία την έναρξη έκτακτων αμαξοστοιχιών τέρψης (trains de plaisir) από το 1890 με τη μείωση των εισιτηρίων με την ευκαιρία εορτών κλπ

ΦΛΕΒΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 2004

Όλυμπος. Το βουνό των θεών.

Το βουνό των θρύλων και των παραδόσεων. Ένα βουνό πραγματικό μνημείο της φύσης που καταφέρνει με μοναδικό τρόπο να συνδυάζει την ιστορική του αξία με την μαγευτική του ατμόσφαιρα. Ένα βουνό σύμβολο της ελληνικής μυθολογίας και δείγμα της πανέμορφης ελληνικής φύσης.

Απ' τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα ο Όλυμπος είναι το μοναδικό ίσως βουνό που κατάφερε να διατηρήσει τη μυθικότητα και τη μεγαλοπρέπειά του.

Αντικρίζοντας το βουνό και τις κορυφές του αλλά προπαντός ανεβαίνοντας στον Όλυμπο νιώθεις πως οι θεοί ποτέ δεν έφυγαν απ' τα παλάτια τους κι ότι κάπου θα συναντήσεις τις Μούσες.

Η περιοχή γύρω από τον Όλυμπο κατοικήθηκε απ' τους αρχαίους χρόνους. Στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο και τούτο φαίνεται από το ότι ήταν το κέντρο της ελληνικής θρησκευτικής συνείδησης, η κατοικία των 12 θεών, των Μουσών και πολλών άλλων θεοτήτων. Αυτό επίσης μαρτυρούν τα ερείπια των αρχαίων πόλεων Λείβηθρα, Πύθιο, Δίον. Αρχαία λείψανα βρέθηκαν και στην κορυφή Άγιος Αντώνιος γεγονός που μαρτυρεί κάποια αρχαία λατρεία. Τα ευρήματα είναι λίθινα και μαρμάρινα, τεμάχια επιγραφών στον Ολύμπιο Δία. Στην ψηλότερη κορυφή, τον Μύτικα, εικάζεται ότι δεν υπάρχουν λείψανα λατρείας, επειδή ήταν η πιο δυσπρόσιτη κορυφή και ως έδρα των θεών απάτητη.

Στα βυζαντινά χρόνια ο Όλυμπος μάλλον αγνοείται (θεωρείται κέντρο ειδωλολατρίας). Στα χρόνια όμως της τουρκοκρατίας ξαναβρίσκει όλο του το μεγαλείο, αφού είναι σύμβολο και συνώνυμο της λευτεριάς. Αρματολοί και κλέφτες ζούνε πάνω στο βουνό και είναι το ορμητήριό τους. Πολύ σημαντικός επίσης είναι και ο ρόλος του κατά τη διάρκεια της Εθνικής Αντίστασης.

Ο Όλυμπος βρίσκεται ανάμεσα στους νομούς Λάρισας και Πιερίας, χωρίζει τη Θεσσαλία από τη Μακεδονία. Είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδος με υψόμετρο 2.917 μ στην κορυφή Μύτικας. Άλλες κορυφές είναι το Σκολιό με υψ. 2.911 μ, το Στεφάνι με υψ. 2.909 μ, ο Προφήτης Ηλίας με υψ. 2.803 μ και άλλες.

Έχει ανακηρυχθεί Εθνικός Δρυμός και προστατεύεται από διεθνείς συνθήκες. Η χλωρίδα και η πανίδα του είναι μοναδικές. Πάνω από 1.700 είδη φυτών έχουν καταγραφεί. Τα 23 από αυτά ευδοκιμούν μόνο στον Όλυμπο. 32 είδη θηλαστικών ζουν στις πλαγιές του και 105 είδη πουλιών πετούν στις κορυφές του. Στα οκτώ διαφορετικά οικοσυστήματα του δρυμού, από τα 300μ. μέχρι τα 2918μ., έχουν παρατηρηθεί εκατόν τέσσερα (104) είδη πουλιών ορισμένα από τα οποία είναι σπάνια. Στην πανίδα του Ολύμπου, η οποία περιλαμβάνει σημαντική ποικιλία ειδών, έχουν καταγραφεί τριάντα δύο (32) είδη θηλαστικών, όπως το αγριοκάτσικο, το ζαρκάδι, το αγριογούρουνο, η αγριόγατα, το κουνάβι, η αλεπού, ο σκίουρος.

Στα θεϊκά μονοπάτια του Ολύμπου

Η ανάβαση από την ανατολική πλευρά, την πιο ενδιαφέρουσα από άποψη ομορφιάς και ποικιλίας του τοπίου, γίνεται από το Λιτόχωρο. Στο Λιτόχωρο είναι η έδρα του Ορειβατικού Συλλόγου ΕΟΣ, και του Συλλόγου Ελλήνων Ορειβατών ΣΕΟ Λιτοχώρου, που παρέχουν πληροφόρηση και κάθε συνδρομή για την ανάβαση στον Όλυμπο, όπως εξεύρεση οδηγών ή αγωγιατών για όσους θέλουν να χρησιμοποιήσουν ζώα για την ανάβαση.

Η ανάβαση στις κορυφές μπορεί να γίνει από τις ακόλουθες διαδρομές: Από το Λιτόχωρο φθάνουμε στη θέση "Πριόνια". Για τον

προορισμό αυτό υπάρχουν οι εξής εναλλακτικές δυνατότητες:

ι) Με αυτοκίνητο μπορούμε να πάρουμε το δρόμο, μήκους 18 χιλ., ασφαλτοστρωμένο στο μεγαλύτερο μέρος του. Στο μέσον περίπου αυτού του δρόμου, στη θέση "Σταυρός" (945 μ) υπάρχει το καταφύγιο "Δημήτρης Μπουντόλας" του Ε.Ο.Σ. Θεσσαλονίκης, που λειτουργεί όλο το χρόνο και παρέχει τροφή και στέγη. 2 χιλ. πριν φθάσουμε στα "Πριόνια", μια παρακαμπτήριος αριστερά μας, οδηγεί στο κατεστραμμένο Μοναστήρι του Αγίου Διονυσίου, αξιόλογο κτίσμα του 15ου αιώνα που ανοικοδομείται. Στα "Πριόνια" με τον μικρό καταρράκτη, υπάρχει χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων και ένα μικρό αναψυκτήριο - εστιατόριο.

ιι) Πεζοπορώντας από το Λιτόχωρο ακολουθούμε το διεθνές ορειβατικό μονοπάτι E₄. Το μονοπάτι αυτό ξεκινάει από τα Πυρηναία και διασχίζοντας τα βουνά της Ευρώπης από τα πιο αξιοθέατα μέρη τους καταλήγει στον Ταΰγετο και την Κρήτη. Το φαράγγι του Ενιπέα, μήκους 10 χιλ. περίπου αρχίζει από τα Πριόνια, όπου βρίσκονται και οι πηγές του ποταμού, και περνώντας βόρεια του Λιτοχώρου καταλήγει στην θάλασσα. Το μονοπάτι E₄ περνώντας από το Λιτόχωρο, διασχίζει το φαράγγι, τότε περνώντας δίπλα από τον Ενιπέα, τότε περνώντας μέσα από πυκνά δάση, καταλήγει μετά από μια θαυμάσια διαδρομή 3.30 περίπου ωρών, μέχρι το παλιό μοναστήρι του Αγίου Διονυσίου και από κει φθάνει στα "Πριόνια".

Από εδώ ακόμη αρχίζουν τα όρια του Εθνικού Δρυμού, όπου απαγορεύεται το κόψιμο κάθε φυτού. Με μια πορεία 2.30 περίπου ωρών, μέσα από πυκνά δάση θα φτάσουμε στο καταφύγιο της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ορειβασίας και Αναρρίχησης "Σπήλιος Αγαπητός" (2.100 μ). Το καταφύγιο αυτό λειτουργεί με φύλακα τον Κώστα Ζολώτα, από τον Μάιο ως τον Οκτώβριο, και προσφέρει στέγη, φαγητά και ποτά. Έχει δυναμικότητα 90 ατόμων και διαθέτει επάρκεια νερού και αυτόματο τηλέφωνο. Δέχεται καθημερινά ορειβάτες από τις 6 πμ

ως τις 10 πμ. Από το καταφύγιο αυτό μπορούμε, ακολουθώντας τη διαδρομή τη χαραγμένη με κόκκινα σημάδια και περνώντας από τη θέση "Σκάλα", να φθάσουμε σε 2.30 περίπου ώρες στο Μύτικα, την πιο ψηλή κορυφή του Ολύμπου.

Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΝΕΣΤΟΥ

Μια από τις ομορφότερες διαδρομές με τρένο, είναι το ταξίδι μέσα από την μοναδικής ομορφιάς κοιλάδα του Νέστου, τα λεγόμενα "Τέμπη του Νέστου". Πρόκειται για τη διαδρομή μεταξύ Σταυρούπολης και Τοξοτών (40 χλμ.) που αποτελεί μια από τις ωραιότερες ταξιδιωτικές περιηγήσεις της Ελλάδος. Η σιδηροδρομική γραμμή ακολουθεί την κοίτη του ποταμού με τις δασώδεις όχθες στη διαδρομή από τη Δράμα στην Ξάνθη. Το διακριτικό πέρασμα του τρένου όχι μόνο δεν προσβάλλει το περιβάλλον, αλλά αντίθετα δένεται αρμονικά με αυτό.

Είναι μια κοιλάδα εκπληκτικής φυσικής ομορφιάς μέσα από την οποία περνάει μόνο ο σιδηρόδρομος.. Το περιβάλλον και η φυσική ομορφιά της κοιλάδας αυτής, όπως και του Δέλτα του Νέστου που βρίσκεται στην έξοδό της, προστατεύεται από την ειδική συνθήκη Ramsar. Ακόμη και βάρκα να φύγει από τη Σταυρούπολη προς τις εκβολές του Νέστου, θέλει ειδική άδεια από το Δασαρχείο, ώστε να προστατεύεται πλήρως όλη η περιοχή. Το τρένο είναι άλλωστε το πιο οικολογικό μέσο μεταφοράς, και η διέλευσή του δεν επιβαρύνει το περιβάλλον. Ο ΟΣΕ μετέτρεψε το πέτρινο σπίτι του σταθμάρχη σε πανδοχείο και την αίθουσα των επιβατών σε εστιατόριο. Το πανδοχείο έχει δύο σπίτια χωρητικότητας οκτώ ατόμων έκαστο. Πίσω από το λόφο πάνω από το σταθμό, βρίσκεται το χωριό των Λιβερών. Στα πέτρινα σπίτια του δεν υπάρχει πλέον ψυχή και στα καλντερίμια του περνάνε τώρα μόνο άγρια άλογα. σταθμός των Λιβερών είναι η αφετηρία για πεζοπορία στα μονοπάτια που είναι χαραγμένα πάνω στην πλαγιά, επάνω από τους μαιάνδρους που σχηματίζει ο ποταμός στο διάβα του για τους Τοξότες. Οι φίλοι των σπορ μπορούν επίσης να κάνουν και κανό.

Η γραμμή ακολουθεί την πορεία του ποταμού, περνάει μέσα από τούνελ, βγαίνει και πάλι στο φως, κρύβεται κάτω από τα δένδρα και κρεμιέται από γέφυρες. Από τα Λιβερά μέχρι τους Τοξότες η διαδρομή είναι 9 χλμ. Στη μέση βρίσκεται ο σταθμός του Κρωμνηκού. Στην κοιλάδα του Νέστου ο μοναδικός τρόπος μετάβασης είναι το τρένο, είτε με τα τακτικά δρομολόγια που σταθμεύουν στα Λιβερά μετά από ειδική συνεννόηση με τον ΟΣΕ, είτε με μισθωμένο εκδρομικό τρένο σε περιπτώσεις γκρουπ.

Η Λάρισα, πρωτεύουσα του νομού, χτισμένη πάνω στα ερείπια της αρχαίας πόλης, στις όχθες του Πηνειού. Σήμερα η πόλη έχει 113.090 κατοίκους και είναι η πέμπτη σε πληθυσμό πόλη της χώρας μας. Συγκεντρώνει την εμπορική και ταξιδιωτική κίνηση της Θεσσαλίας. Είναι χτισμένη σε πεδινή έκταση, με φαρδύς δρόμους και ένα θαυμάσιο πάρκο, το Αλκαζάρ. Στην περιοχή έχουν εγκατασταθεί πολλές βιομηχανίες επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων. Στη Λάρισα έζησε πολλά χρόνια και πέθανε ο Ιπποκράτης (460-370 π.Χ.). Μια πλημμύρα του Πηνειού το 1826 βοήθησε να αποκαλυφθεί ο τάφος του, απέναντι από το πάρκο Αλκαζάρ..

Η ιστορία της Λάρισας

Ιδρυτές της Λάρισας και πρώτοι κάτοικοι της είναι οι Πελασγοί. Και από την αρχή κιόλας η πόλη φάνταζε με την ομορφιά της. Είχε κτίρια χτισμένα με γούστο, αγορές, θέατρα και μεγάλο τοίχος γύρω. Δύο εξηγήσεις υπάρχουν για το όνομα της: είναι πελασγικό και σημαίνει φρούριο ή ότι προέρχεται από την νύμφη Λάρισα, κόρη ξεχωριστού ήρωα της Θεσσαλίας. Η καθαυτό ακμή της πόλεως σημειώνεται από τον 8^ο αιώνα, τότε που την είχε για έδρα η αριστοκρατική οικογένεια των Αλευάδων που κυριαρχούσαν στη Θεσσαλία. Οι Αλευάδες επικράτησαν ως τις αρχές του 4^{ου} αιώνα π.Χ. Κατόπιν κυρίαρχος ολόκληρης της Θεσσαλίας έγινε ο τύραννος Φερών Ιάσων.

Η θέση της Λάρισας βρίσκεται στο πιο κεντρικό σταυροδρόμι της Ελλάδος και το εξαιρετικά γόνιμο έδαφος της στάθηκαν οι αιτία να περάσουν από εκεί πολλοί κατακτητές και επιδρομείς. Κατά τον πελοποννησιακό πόλεμο ήταν σύμμαχος των Αθηναίων. Από το 369 π.Χ. ως το 197 π.Χ. την κατέλαβε ο Ρωμαίος Τ. Φλαμίνιος και την ανακήρυξε ελεύθερη. Πολλές επιδρομές δοκίμασε κατά τους βυζαντινούς χρόνους. Σοβαρότερη από αυτές ήταν του Βουλγάρου Σαμουήλ. Τον 13^ο αιώνα προσαρτήθηκε στο Δεσποτάτο της Ηπείρου.

Οι Τούρκοι μαζί με ολόκληρη τη Θεσσαλία την κατέλαβαν το 1423 και την έκαναν κέντρο της διοικήσεως Θεσσαλίας. Τότε οι κάτοικοι της έφταναν τις 35 με 40.000. Άγριες σφαγές δοκίμασε ο πληθυσμός της από τους Γενιτσάρους στην επανάσταση του Ορλόφ. Με την συνθήκη της Κωνσταντινουπόλεως προσαρτήθηκε, καθώς και η λοιπή Θεσσαλία στο ελληνικό κράτος. Μα κατά τον άτυχο για Ελλάδα πόλεμο του 1897 την ξαναπήραν οι Τούρκοι που αποχώρησαν όμως με την συνθήκη ειρήνης. Και από τότε σημείωσε σταθερή ακμή. Κατά τον δεύτερο Παγκόσμιο βομβαρδίστηκε σκληρά από τους Ιταλούς και τους Γερμανούς που την κατέλαβαν το 1941. Την ίδια χρονιά και την ώρα που δυνατός σεισμός συγκλόνιζε την Λάρισα και τα μισά σχεδόν σπίτια της γκρεμιζότανε σε ερείπια και οι κάτοικοι έτρεχαν αλλόφρονες να σωθούν, οι Ιταλοί φασιστές βρήκαν πάλι την ευκαιρία να βομβαρδίσουν απάνθρωπα, ανελέητα και να συμπληρώσουν έτσι την καταστροφή της πολυδοκιμασμένης πόλεως. Αξιοθέατα αποτελούν:

- Το μεσαιωνικό κάστρο.
- Το αρχαίο θέατρο, στην περιοχή του κάστρου. Στην οδό Β. Σοφίας σώζεται ένα μέρος από το προσκήνιο του αρχαίου θεάτρου της πόλεως.

Το μικρό ρωμαϊκό θέατρο, στην περιοχή του Πηνειού .

Ο Θεσσαλικός Πηνειός είναι ο τρίτος σε μήκος ποταμός της Ελλάδας, μετά τον Αλιάκμονα και τον Αχελώο. Έχει μήκος 205 χιλ. Πήρε την ονομασία του από τον ομώνυμο ποτάμιο θεό της ελληνικής μυθολογίας, γιο του Ωκεανού και της Τηθύος. Είναι ο κύριος αποστραγγιστικός αγωγός της υδρογραφικής λεκάνης της Θεσσαλίας, η οποία αποτελεί ανεξάρτητη υδρογραφική ενότητα. Στην ροή του δέχεται τα νερά πολλών παραποτάμων με πιο σημαντικούς τους Πορταϊκό, Πάμισο, Ενιπέα, Σοφαδίτικο, Ληθαίο, και τον Τιταρήσιο ή Ξεριά. Αρχικά ρέει προς τα ανατολικά και εισέρχεται στη θεσσαλική λεκάνη 5 χιλ. δυτικά της Καλαμπάκας, όπου και στρέφεται προς Νότο. Περνάει από τη Λάρισα και κατευθύνεται προς Βορρά με έντονα μαιανδρικές μορφές, φθάνοντας ως τις προσβάσεις του Κάτω Ολύμπου, όπου δέχεται τα νερά του κυριότερου παραποτάμου του, του Τιταρήσιου. Στο σημείο αυτό στρέφεται προς τα ανατολικά, μπαίνει αρχικά στο στενό της Ροδιάς και κατόπιν στην πανέμορφη Κοιλάδα των Τεμπών, μεταξύ Ολύμπου και Όσσας. Η κοιλάδα, μέσω της οποίας διέρχεται η Εθνική Οδός και η σιδηροδρομική γραμμή Αθήνας-Θεσσαλονίκης, έχει μήκος 8 χιλ. Οι αναβαθμίδες που παρατηρούνται στις δύο

πλευρές της φανερώνουν τα διαδοχικά στάδια εκβάθυνσης της από την διαβρωσιγενή δράση του ποταμού στο πέρασμα του χρόνου. Βγαίνοντας από την Κοιλάδα των Τεμπών, στο βορειοανατολικό άκρο της, ρέει για σύντομο διάστημα σε μια χαμηλή προσχωματική περιοχή, που ο ίδιος ο ποταμός έχει σχηματίσει και εκβάλλει στο Αιγαίο πέλαγος, νότια του Ακρωτηρίου του Πλαταμώνα και βόρεια του χωριού Στόμιο.

Στις εκβολές του, ο Πηνειός σχηματίζει μικρό δέλτα, καθώς η επίδραση των κυμάτων στην περιοχή δεν ευνοεί την κατά μήκος πρόσχωση και ανάπτυξη μεγάλου δέλτα αντίθετα, τα φερτά υλικά διασκορπίζονται σχεδόν ομοιόμορφα εκατέρωθεν των εκβολών, σχηματίζοντας μετωπικές επιφάνειες προσχώσεις. Σε περιόδους έντονων βροχοπτώσεων ο ποταμός μεταφέρει μεγάλη ποσότητα φερτών υλικών, με αποτέλεσμα κοντά στις εκβολές να προσχώνει την κοίτη και να εκτρέπεται από την αρχική του διεύθυνση. Με τον τρόπο αυτό, το σημείο των εκβολών του έχει μεταφερθεί τα τελευταία 100 χρόνια βορειότερα, απομακρυνόμενο από το χωριό Στόμιο.

Η ήρεμη ροή του ευνοεί την πρόσχωση και έτσι κατά την διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων προκαλούνται πλημμύρες, συχνά με καταστροφικά για τις καλλιέργειες αποτελέσματα. Η μέση ετήσια απορροή του Πηνειού είναι 2.500 εκ. κυβικά μέτρα, αλλά, όπως είναι φυσικό, η ποσότητα αυτή παρουσιάζει αυξομειώσεις από χρόνο σε χρόνο, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.

Εκτός από τα προβλήματα πλημμυρών ή ξηρασίας, που εμφανίζονται περιοδικά, σημαντικό είναι και το πρόβλημα της ρύπανσης των νερών του από αστικά και βιομηχανικά λύματα. Συγκεκριμένα, δέχεται τα αστικά απόβλητα των πόλεων των Τρικάλων και της Λαρίσας, καθώς και τα απόβλητα βιομηχανικών μονάδων που λειτουργούν μόνιμα ή εποχικά στην περιοχή. Πρόσθετη επιβάρυνση προέρχεται από τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να παρουσιάζει κατά καιρούς σαφείς ενδείξεις ρύπανσης, όπως, π.χ. θολά και με δυσσομία νερά, εκλύσεις αερίων και αποθέσεις οργανικής λάσπης.

Αξιότιμε κύριε δήμαρχε,

Με όλη την εκτίμηση που σας έχω και γνωρίζοντας πως ο χρόνος σας είναι πολύτιμος, πήρα την πρωτοβουλία να σας γράψω αυτήν την επιστολή σχετικά με την αξιοποίηση του Πηνειού. Είμαι μια μαθήτρια του 7ου Γυμνασίου της πόλης μας, της Λάρισας. Θα ήθελα να σας εκθέσω κι εγώ, με τη λίγη πείρα που διαθέτω, τις απόψεις μου πάνω σ' αυτό το θέμα που νομίζω πως είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε ως Λαρισαίοι πολίτες.

Προσωπικά, και χωρίς να θέλω να σας θίξω, πιστεύω πως ο Πηνειός δεν παρουσιάζει την εικόνα του ποταμού που διασχίζει μια μεγάλη πόλη, –γιατί η Λάρισα είναι μεγάλη πόλη– όπως άλλωστε θα έπρεπε. Αρχικά, πιστεύω πως θα έπρεπε να καθαριστεί η περιοχή από τα σκουπίδια και τα άχρηστα πράγματα. Επίσης θα μπορούσαν να παρθούν αυστηρά μέτρα για όσους ρυπαίνουν το ποτάμι με σκουπίδια, αλλά κυρίως με απόβλητα. Θα μπορούσε, πιστεύω, ο δήμος της πόλης μας να φροντίσει γι' αυτό το θέμα. Επιπλέον, ίσως μπορούσατε να τοποθετήσετε τον κατάλληλο φωτισμό στην περιοχή του Αλκαζάρ, έτσι ώστε να βελτιωθεί η εικόνα που παρουσιάζει το ποτάμι μας. Ακόμη, πιστεύω πως θα έπρεπε να φυτευτούν δέντρα και λουλούδια στις όχθες του ποταμού.

Σύμφωνα με την ταπεινή μου γνώμη όλα αυτά θα μπορούσαν να συντελέσουν στη βελτίωση της φυσικής ομορφιάς της πόλης μας, καθώς ο Πηνειός μπορεί να προσελκύσει αρκετό κόσμο με αποτέλεσμα τη δική τους ψυχαγωγία αλλά και την "τουριστική ανάπτυξη" της Λάρισας. Επιπλέον, πιστεύω πως σε μερικά χρόνια οι Λαρισαίοι πολίτες θα μπορούν να λένε με υπερηφάνεια ότι κατάγονται από μια όμορφη πράσινη πόλη και όχι μια απλή, μουντή και βρώμικη τσιμεντούπολη.

Ελπίζω αυτό το γράμμα μου να αποτελεί μία παρακίνηση για την ευρεία αξιοποίηση του Πηνειού, για τη βελτίωση της ζωής όλων μας. Ελπίζω επίσης να μην σας προσέβαλα. Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για το ενδιαφέρον που δείξατε διαβάζοντας το γράμμα μου καθώς και για την κατανόηση που ευελπιστώ ότι θα δείξετε.

Με εκτίμηση Άννα Κερμελιώτη

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε,

Με το σεβασμό και την εκτίμηση που σας έχω θα ήθελα να σας εκμυστηρευτώ τη λύπη και τη στεναχώρια που μου δημιουργείται περνώντας από το ποτάμι μας, τον Πηνειό. Έχετε αξιοποιήσει πολλά μέρη στην πόλη μας και έχετε κάνει πολλά έργα αλλά για το ποτάμι που διασχίζει την πόλη μας, τον Πηνειό έχουν γίνει έργα αλλά δεν είναι πόλος έλξης για εμάς τους Λαρισαίους.

Πιστεύω πως αξιοποιώντας κατάλληλα τον Πηνειό η πόλη μας θα άλλαζε όψη. Όλο και περισσότεροι τουρίστες θα ερχόταν για να θαυμάσουν «της Λαρίσης το ποτάμι». Η πόλη μας θα γινόταν πιο πλούσια, πιο ελκυστική και ευρύτερα γνωστή στις άλλες πόλεις. Επίσης όλοι εμείς οι κάτοικοι της θα ήμασταν πιο υπερήφανοι που θα ζούσαμε σε μια τέτοια αξιοποιημένη πόλη και θα είχαμε περισσότερους χώρους, για να απολαύσουμε την ομορφιά της πόλης μας.

Με τα κατάλληλα έργα πιστεύω ότι μπορούν να γίνουν όλα αυτά. Πρώτα απ' όλα θα μπορούσατε να καθαρίσετε όλα τα σκουπίδια που υπάρχουν μέσα και γύρω από το ποτάμι και που δίνουν μια δυσσομία. Δεύτερον θα μπορούσατε να φυτέψετε όλο και περισσότερα δέντρα με σκοπό το περισσότερο πράσινο και το οξυγόνο. Επίσης φτιάχνοντας κάποιες καφετέριες στο χώρο του Πηνειού να είστε σίγουρος ότι όλη η νεολαία και όχι μόνο θα βρισκόταν εκεί! Πιστεύω επίσης ότι σημαντικό θα ήταν, αν φτιάχνατε κάποια μαγαζιά με σουβενίρ που να χαρακτηρίζουν την πόλη μας. Έτσι όλοι όσοι ερχόταν για να θαυμάσουν αυτό το θαυμάσιο έργο να έπαιρναν ένα αναμνηστικό για να θυμούνται την επίσκεψή τους. Κάτι άλλο που θα μπορούσε να γίνει, είναι η δημιουργία ενός ειδικά διαμορφωμένου χώρου για συναυλίες, έτσι ώστε πολλοί καλλιτέχνες να έρχονται στην πόλη μας για τις συναυλίες τους. Ακόμα η φωταγώγηση του ποταμιού αλλά και της γέφυρας θα ήταν ένα από τα σημαντικότερα έργα που θα μπορούσαν να γίνουν.

Πιστεύω πως αξιοποιώντας τον Πηνειό η πόλη μας θα αποκτούσε άλλη όψη και θα είχαμε και ένα ακόμα ενδιαφέρον μέρος να επισκεπτόμαστε, για να περνάμε ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο μας. Είμαι σίγουρη πως θα λάβετε υπόψη σας τις προτάσεις μου και την επόμενη φορά που θα σας στείλω επιστολή να είναι τα συγχαρητήριά μου.

Με σεβασμό Μανούδη Δήμητρα

[Οι επιστολές γράφτηκαν στα πλαίσια της Έκθεσης της Γ τάξης .
Υπεύθυνη η κ. Τουρσουνίδου Αναστασία

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΟΧΗ

Πριν από 2800 χρόνια περίπου, στη χώρα του φωτός, του πολιτισμού και της ελευθερίας, την Ελλάδα, το μυαλό των προγόνων μας γέννησε την ιδέα, να συστηματοποιήσουν τα διάφορα αγωνίσματα που γίνονταν σε διάφορες παραστάσεις. Κι έτσι μαζί με τις άλλες εκδηλώσεις, θεσπίστηκαν και τα λεγόμενα Ολύμπια ή Ολυμπιακοί Αγώνες.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι ένα όμορφο δημιούργημα του αρχαίου Έλληνα, που σκοπό του είχε τη διπλή ανάπτυξη, τόσο του πνεύματος, όσο και του σώματος. Και φρόντιζε να ασκείται και να αγωνίζεται, όχι για χρηματικά βραβεία, παρά μόνο για ένα κλωνάρι αγριελιάς.

Η αρχή των Ολυμπιακών Αγώνων χάνεται μέσα στο θαμπόφωτο της ελληνικής ιστορίας, ενώ η μυθολογία την τοποθετεί στην ευχαριστήρια εκδήλωση του Ηρακλή προς τον πατέρα του Δία μετά τη νίκη του προς τον Αυγεία τον βασιλιά της Ήλιδας γύρω στα 1235 π. Χ. Πολλές παραδόσεις και μύθοι αποδίδουν την αρχή και σε πολλούς άλλους, όπως ο Κλύμενος, ο

βασιλιάς Πείσος, ο Πέλοπας, ο Αμινθάωνας. Παρ' όλ' αυτά κανείς δεν υπήρξε ο ιδρυτής των Αγώνων, αφού δεν ιδρύθηκαν ποτέ, αλλά εξελίχθηκαν στο γνωστό μας τύπο από μια πανάρχαια θρησκευτική γιορτή του Κρόνου και πήραν Παμπελοποννησιακό χαρακτήρα από τις αρχές του 9^{ου} αι. π.Χ. και αργότερα το 700 π. Χ. με χαρακτήρα Πανελλήνιο.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες γίνονταν στην Ολυμπία της Ηλείας. Ο χώρος αυτός είχε και έχει χαρακτήρα φυσικό, ήρεμο και γαληνεμένο. Σ' αυτόν τον τόπο η φύση υμνούσε τους θεούς και οι θεοί ευλογούσαν τη φύση. Οι Αγώνες αυτοί αποτέλεσαν τέλειο σταθμό στην ιστορία των Πανελλήνων. Λάμβαναν χώρα κάθε πέμπτο έτος, τον όγδοο σεληνιακό μήνα των Ηλείων, ο οποίος αντιστοιχεί με το δικό μας Ιούλιο - Αύγουστο. Στους Αγώνες συμμετείχαν μόνο όσοι ήταν Έλληνες ελεύθεροι πολίτες. Το 393 μ.Χ. ο αυτοκράτορας Θεοδόσιος Α' ο Μέγας ανέστειλε δια νόμου την τέλεση των αγώνων ως ειδωλολατρικών εκδηλώσεων. Κατά το υπερχιλιετές αυτό διάστημα (776 π.Χ. - 393 μ.Χ.) διεξήχθησαν 293 Ολυμπιάδες.

Οι Αγώνες εκείνοι ήταν μια ωραία ειρηνικοί εκδήλωση, που έδινε την ευκαιρία στους Έλληνες να τιμήσουν τους θεούς με τις προσφορές που τους έκαναν, πριν αρχίσουν τα αγωνίσματα, να παρουσιάσουν και να θαυμάσουν την ομορφιά και την ευρωστία των σωμάτων με την τέλεση των αγω-νισμάτων, να επιδείξουν τα πνευματικά τους δημιουργήματα, με την ανάγνωση των έργων από τους ίδιους τους ποιητές και συγγραφείς, και να σταματήσουν τους πολέμους κατά τη διάρκεια των Αγώνων.

Αφού πέρασαν 1502 χρόνια χωρίς να γίνονται Ολυμπιακοί Αγώνες, ξανάρχισαν το 1896. Οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες διοργανώθηκαν στην Αθήνα το 1896. Ο Γάλλος βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν ανέλαβε να υλοποιήσει την ιδέα της ανασύστασής τους. Η αρχική σκέψη ήταν να γίνουν στην κοιτίδα τους, την Ολυμπία. Κάτι τέτοιο όμως θα απαιτούσε τεράστιες οικονομικές θυσίες, και έτσι αυτοί διεξήχθησαν στην Αθήνα, με την τεράστια οικονομική συμβολή του Γ. Αβέρωφ. Μορφή των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων αναδείχθηκε ο μαραθωνοδρόμος Σπύρος Λούης. Από το 1896 μέχρι σήμερα έχουν διεξαχθεί 27 Ολυμπιάδες και της Αθήνας το 2004 θα είναι η 28η.

Εκείνο που προέχει από όλες τις ωφέλειες και που προέρχεται από τον περίφημο αυτό θεσμό, είναι το εξαίρετο « Ολυμπιακό πνεύμα », που ένωσε όλους τους Έλληνες της αρχαιότητας και τους έκανε να νιώσουν πώς είναι έθνος ενιαίο και λαός ομογενής, που η συμβίωσή τους δεν μπόρεσε να τοποθετηθεί μέσα στα πλαίσια από συνεχείς διαμάχες, αλλά μέσα στον ειρηνικό χώρο μιας ευγενικής άμιλλας για την επικράτηση της μεγάλης θεάς Ειρήνης, με συμβολικό « λάφυρο » το κλωνάρι της αγριελιάς.

Σήμερα, που δεν έχουμε τείχη να γκρεμίσουμε και οι εικόνες των αγώνων μάς έρχονται σε συνεχή ροή από τις χιλιάδες κάμερες στο στίβο, νιώθουμε την ίδια συγκίνηση και ανακαλύπτουμε ότι ευτυχώς δεν έχουμε στερέψει από δάκρυα.

Τα αγωνίσματα των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων

Η παλαιότερη αγωνιστική αναμέτρηση ήταν ο δρόμος που γινόταν στην Ολυμπία. Ήταν το μοναδικό αγώνισμα στο Ιερό έως την 13η Ολυμπιάδα το 728 π.Χ., οπότε οι αγώνες διαρκούσαν μία μόνο ημέρα. Οι αθλητές έτρεχαν γυμνοί σε μία έκταση, το μήκος της οποίας ορίστηκε στα 600 πόδια, στα 192,27 μέτρα, ένα στάδιο. Οι αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες γίνονταν στο στάδιο της Ολυμπίας το οποίο είχε χωρητικότητα 45.000 θεατών. Τους συγκεκριμένους αγώνες μόνο άνδρες επιτρεπόταν να παρακολουθήσουν τους, εκτός από την ιέρεια της Δήμητρας Χαμόνης.

Υπήρχαν σαφείς κανονισμοί για την εκκίνηση και την διεξαγωγή των αγωνισμάτων του δρόμου και είχαν προβλεφθεί

τιμωρίες για όσους αθλητές έκαναν παραβάσεις. Κριτές και υπεύθυνοι διεξαγωγής των αγώνων ήταν οι Ελλανοδίκες, ισόβιοι στην αρχή και κατόπιν κληρωτοί Ηλείοι πολίτες.

Το σημαντικότερο ήταν η πρωτεία ανάμεσα στους αθλητές που συναγωνιζόντουσαν, η τιμή και η δόξα που συνόδευαν μια τέτοια διάκριση.

Το Πένταθλο ήταν συνδυασμός βαρέων και ελαφρών αθλημάτων. Περιλάμβανε το άλμα, τον δρόμο, το ακόντιο, τον δίσκο και την πάλη. Το πένταθλο θεωρείτο σπουδαίο αγώνισμα γιατί ο αθλητής έπρεπε να συνδυάζει πολλά προτερήματα και σωματικά προσόντα. Στους Ολυμπιακούς αγώνες ο δρόμος και η πάλη διεξάγονταν χωριστά, ενώ τα υπόλοιπα ήταν αγωνίσματα του πεντάθλου. Μυθικός εφευρέτης του πεντάθλου ήταν ο Ιάσων.

Άλμα

Είναι το γνωστό άλμα εις μήκος. Ο αθλητής πηδούσε στο σκάμμα κρατώντας στα χέρια αλτήρες. Το άθλημα συνόδευε η μουσική αυλού

Δίσκος

Άθλημα γνωστό από τον Όμηρο και ένα από τα πιο αγαπητά αθλήματα των Ελλήνων. Αποτελούσε μέρος του πεντάθλου. Μια φευγαλέα στιγμή της δισκοβολίας μας προσφέρει το διάσημο άγαλμα του Δισκοβόλου του Μύρωνος

Ακοντισμός

Αγαπημένο αγώνισμα πολλών μυθικών ηρώων. Διακρίνεται στον εκηβόλο ακοντισμό, με ζητούμενο την όσο το δυνατό μακρύτερη ρίψη του ακοντίου, και στον στοχαστικό ακοντισμό, όπου το ακόντιο έπρεπε να πετύχει ένα συγκεκριμένο στόχο.

Πάλη

Η πρώτη περιγραφή της γίνεται στα άθλα επί Πατρόκλω, στον Όμηρο. Αποτελούσε αγώνισμα του πεντάθλου αλλά και αγώνισμα ανεξάρτητο στους πανελλήνιους αγώνες. Αγώνισμα με καταγωγή θεική, όπως και όλα τα άλλα αθλήματα.

Πυγμή

Από τα αρχαιότερα αθλήματα, όπως δείχνει η τοιχογραφία των δύο παιδιών που πυγμαχούν από το Ακρωτήρι της Θήρας και η αναφορά του αγωνίσματος από τον Όμηρο.

Το παγκράτιο ήταν συνδυασμός της πάλης και της πυγμής, εξυμνείται δε από τον Φιλόστρατο ως το καλύτερο και πιο άξιο αγώνισμα για άνδρες της Ολυμπίας

Ο ιππόδρομος, ως χώρος διεξαγωγής των ιππικών αγώνων, διέφερε σε διαστάσεις από τόπο σε τόπο. Άθλημα αριστοκρατικό, οι ιππικοί αγώνες περιλάμβαναν διάφορα αγωνίσματα και γίνονταν με άλογα, άρματα και τέθριππα.

Το εντυπωσιακότερο αγώνισμα ήταν η αρματοδρομία με τέθριππο, αγώνισμα στο οποίο είχαν συναγωνισθεί οι σημαντικότερες προσωπικότητες της ελληνικής ιστορίας. Ο ιππόδρομος ήταν ο κατ' εξοχήν χώρος επίδειξης πλούτου και πολιτικής δύναμης στην αρχαιότητα.

Το θηλυκό στοιχείο και οι Ολυμπιακοί αγώνες από την αρχαιότητα μέχρι και τα νεότερα χρόνια ήταν δύο έννοιες η όποιες δεν συνυπήρχαν σε καμία περίπτωση. Στους αρχαίους Ολυμπιακούς αγώνες δεν επιτρεπόταν όχι μόνο να αγωνίζονται γυναίκες αλλά και να τους παρακολουθούν ως θεατές μιας και η θέση τους - σύμφωνα με την νομοθεσία της εποχής - ήταν στο Τυπαίο όρος. Η μοναδική γυναίκα που είχε το δικαίωμα να τους παρακολουθήσει ήταν η εκάστοτε ιέρεια της Θεάς Δήμητρας. Η μονή περίπτωση να υπάρξει θηλυκός Ολυμπιονίκης ήταν στους ιππικούς αγώνες αφού εκεί βραβευόταν και ο ιδιοκτήτης του άρματος ή του αλόγου.

Χιλιάδες χρόνια πέρασαν με τους Ολυμπιακούς αγώνες όμως να παραμένουν φαλλοκρατικοί. Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων και η πρώτη Ολυμπιάδα των Αθηνών (1896) βρήκε τις γυναίκες να μην έχουν θέση στους

αγώνες. Στο διεθνές συνέδριο του 1894 για την αναβίωση των αγώνων ο Βαρόνος Πιέρ Ντέ Κουμπερτέν ήταν σαφής: "Στους Ολυμπιακούς Αγώνες δεν έχουν θέση οι γυναίκες, οι έφηβοι και οι αδύναμοι."

Τα πράγματα άλλαξαν στην δεύτερη Ολυμπιάδα των Παρισίων (1900) οι γυναίκες προσκαλούνται να συμμετάσχουν σε τρία αγωνίσματα (αντισφαίριση, γκολφ και ιστιοπλοία) με την Αμερικανίδα Μάργκαρετ Αμποτ, νικήτρια του γκολφ να γίνεται η πρώτη γυναίκα Ολυμπιονίκης.

Το 1906 στην μεσοολυμπιάδα των Αθηνών δίνεται η ευκαιρία στις γυναίκες της καλής Αθηναϊκής κοινωνίας να δοκιμάσουν τις ικανότητες τους στο τένις.

Το 1912 στην Στοκχόλμη 57 γυναίκες από 11 κράτη λαμβάνουν μέρος στα αγωνίσματα της κολύμβησης, των καταδύσεων και του τένις.

Το 1925 ο πρόεδρος του ΔΟΕ Πιέρ Ντέ Κουμπερτέν αποχωρεί, δίνοντας την θέση του στον πιο συγκαταβατικό Ανρί ντε Μπεγέ-Λατούρ, ο οποίος ανοίγει τον δρόμο για μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στα αθλητικά δρώμενα.

Τρία χρόνια αργότερα στην Ολυμπιάδα του Αμστερνταμ οι γυναίκες λαμβάνουν μέρος σε αρκετά αγωνίσματα του στίβου (100 μέτρα, 800 μέτρα, άλμα σε ύψος και δισκοβολία) αποτυγχάνοντας όμως στο αγώνισμα των 800 μέτρων αφού οι αντοχές τους τις πρόδωσαν και τις έκαναν περίγελο στα φαλλοκρατικά μάτια των ανδρών.

Το 1932 κάνει την εμφάνιση της η Αμερικανίδα Ντίντρικσον η οποία κατέκτησε δύο χρυσά σε ακοντισμό και 80μέτρα με εμπόδια. Το 1948 στο Λονδίνο ένα ακόμη άστρο ανατέλλει αυτό της Ολλανδέζας Φάνι Μπλάνκερς - Κοέν η οποία αν και μητέρα δύο παιδιών κατάφερε να κατακτήσει τέσσερα χρυσά μετάλλια.

Το 1976 έχουμε την κυριαρχία της Ανατολικής Γερμανίας στην κολύμβηση με την κατάκτηση έντεκα χρυσών και την κατάρριψη οκτώ παγκοσμίων ρεκόρ. Την ίδια χρόνια έχουμε και την ανεπανάληπτη επιτυχία της **Νάντια Κομανέτσι** η οποία βαθμολογείται με 10 (άριστα), κάτι που συνέβη για πρώτη φορά στην ιστορία της ενόργανης γυμναστικής.

Το 1984 στο Λος Αντζελες έχουμε για πρώτη φορά την συμμετοχή γυναικών σε Μαραθώνιο. Στην επόμενη Ολυμπιάδα της Σεούλ εμφανίζεται η Φλόρενς Γκριφιθ-Τζόινερ και κατακτά τρία μετάλλια στα 100 μέτρα, 200 μέτρα και 4X100 μέτρα κάνοντας τους πάντες να τρίβουν τα μάτια τους με τις επιδόσεις της.

Το 1992 στην Βαρκελώνη η Βούλα Πατουλίδου ανεβαίνει στο ψηλότερο σκαλί του βάθρου και γίνεται η πρώτη Ελληνίδα χρυσή Ολυμπιονίκης. **Το 1996 στην Ατλάντα** έχουμε ρεκόρ συμμετοχής γυναικών στους αγώνες, ενώ το 2000 στο Σίδνευ ξεπέρασαν τις 3.920 αθλήτριες.

Η ιδέα να μεταφερθεί η Ολυμπιακή φλόγα με λαμπαδηδρόμους από την Αρχαία Ολυμπία στο στάδιο του Βερολίνου ανήκει στον Γερμανό γραμματέα της οργανωτικής επιτροπής των αγώνων και διευθυντή της Ακαδημίας των Σπορ της Κολωνίας φιλέλληνα Κάρλ Ντιμ. Ο Ντιμ, που ήταν προσωπικός φίλος του Κουμπερτέν, πρότεινε αυτή την λαμπαδηδρομία με στόχο την μεταφορά από την κοιτίδα των αγώνων, την Ολυμπία, τους Ολυμπιακούς Πνεύματος, στο στάδιο των αγώνων διανύοντας μια πορεία ανάμεσα από τους λαούς της Ευρώπης, έτσι ώστε να γνωρίσει κάθε απλός άνθρωπος το μεγαλείο του Ολυμπισμού.

Η πρόταση του έγινε αμέσως δεκτή και μετά από ετοιμασίες έγινε η πρώτη αφή της Ολυμπιακής φλόγας στις 20 Ιουλίου του 1936. Πρώτη πρωθίερα στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων η Κούλα Πράτσικα που με τα κορίτσια της σχολής χορού που η ίδια είχε, άναψε το ιερό φως που ο καθηγητής της φυσικής Περιστεράκης συγκέντρωσε με φακούς και κάτοπτρα μέσα σε λήκυθο στην οποία ήταν τοποθετημένο ειδικό χημικό μίγμα. Αμέσως μετά, το Ολυμπιακό Φως μεταφερόμενο στο Παναθηναϊκό στάδιο πήρε το δρόμο του για το Βερολίνο, μέσα από τις χώρες Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία, Ουγγαρία, Αυστρία, Τσεχοσλοβακία, διανύοντας συνολικά 3.069 χιλιόμετρα με ισάριθμους δρομείς.

Πρώτος λαμπαδηδρόμος ο νεαρός Κώστας Κονδύλης, που πήρε το Ιερό Φως από την Κούλα Πράτσικα και ξεκίνησε το μεγάλο ταξίδι της Φλόγας.

Στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αρχαίας Ολυμπίας δεν υπήρχε ο θεσμός της λαμπαδηδρομίας. Ανάλογο τελετουργικό θεωρείται το γεγονός αρχοντόπουλα από την Ήλιδα να σκορπίζουν σε όλη την Ελλάδα και να μεταφέρουν το μήνυμα της κήρυξης των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά και να προσκαλούν αθλητές και θεατές στο μεγάλο αθλητικό πανηγύρι. Ταυτόχρονα έπρεπε από εκείνη τη στιγμή να σταματήσει κάθε εχθροπραξία. Οι ειρηνοφόροι αυτοί κήρυκες των Αγώνων, που ελέγοντο "σπονδοφόροι" θεωρείται σήμερα ότι έδωσαν

τη θέση τους στους σύγχρονους λαμπαδηδρόμους της Ολυμπιακής Φλόγας.

Η Φλόγα, όπως προαναφέρθηκε, άναψε για πρώτη φορά το 1928 στους Ολυμπιακούς του Άμστερνταμ, αλλά πρώτη τελετή αφής έγινε για τους Ολυμπιακούς του 1936 στο Βερολίνο. Για τους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες τελετή αφής γίνεται από το 1964. Η τελετή γίνεται πάντα με τον ίδιο τρόπο. Η διαδικασία αυτή αποτελεί μέρος ενός σύνθετου τελετουργικού, το οποίο περιλαμβάνει την επίκληση και τον ύμνο στον Απόλλωνα.

Η πρωθίερα κρατώντας την αναμμένη δάδα εισέρχεται στο στάδιο και στη συνέχεια την παραδίδει στον πρώτο δρομέα, για να ξεκινήσει το μακρύ ταξίδι της έως τα πέρατα της γης.

Η τελετή αφής της Ολυμπιακής Φλόγας έγινε στην Αρχαία Ολυμπία στις 25 Μαρτίου 2004. Συνολικά, το Ολυμπιακό φως θα ταξιδέψει επί 78 ημέρες, θα μεταλαμπαδευτεί σε 27 διαφορετικές χώρες του κόσμου, από 11.300 λαμπαδηδρόμους και στις 9 Ιουλίου θα επιστρέψει στην Ελλάδα. Μετά από μια διαδρομή σε ελληνικές πόλεις θα καταλήξει στην Αθήνα στις 13 Αυγούστου στο Ολυμπιακό Στάδιο, για να σημάνει την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΣΚΟΤ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Από όλα τα Ολυμπιακά Σύμβολα κανένα δεν είναι τόσο φιλικό και αγαπητό, ειδικά στα παιδιά, όσο η Μασκότ των Ολυμπιακών Αγώνων.

Ένας θεσμός που ξεκίνησε το 1968 στην Γκρενόμπλ, όταν για πρώτη φορά παρουσιάστηκε επίσημη Ολυμπιακή Μασκότ, και συνεχίζει να εξελίσσεται έως τις μέρες μας, έχοντας παρουσιάσει μια μοναδική ποικιλία από Μασκότ.

Κάθε μια από αυτές, είναι μοναδική όσο η πόλη και η χώρα που τη δημιούργησε, δίνοντας έτσι τον δικό της ξεχωριστό τόνο στους Αγώνες. Όμως το κοινό τους σημείο, είναι ότι όλες οι Μασκότ ενσαρκώνουν τα ίδια παγκόσμια Ολυμπιακά Ιδεώδη, τις θεμελιώδεις αξίες των Ολυμπιακών Αγώνων.

ΦΟΙΒΟΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑ

Ο Φοίβος και η Αθηνά είναι δυο σημερινά παιδιά, δυο αδέρφια. Όπως όμως η έμπνευσή τους ήρθε από μια αρχαία Ελληνική κούκλα, έτσι και τα ονόματά τους συνδέονται με την αρχαία Ελλάδα.

Γιατί το αγόρι έχει το όνομα του μυθικού θεού του Ολύμπου Απόλλωνα – Φοίβου, Θεού του φωτός και της μουσικής. Και το κορίτσι το όνομα της Αθηνάς, αδελφής του Φοίβου και Θεά της Σοφίας, προστάτιδας της πόλης των Αθηνών.

Μ' αυτόν τον τρόπο ο Φοίβος και η Αθηνά συμβολίζουν με την παρουσία τους τον άρρηκτο δεσμό που έχει η Ελληνική ιστορία με τους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Ταυτόχρονα, ο Φοίβος και η Αθηνά φέρουν μαζί τους όλες τις αξίες που πρεσβεύει το Ολυμπιακό Ιδεώδες. Δυο παιδιά που μέσα από την χαρά του παιχνιδιού – τη χαρά του αγώνα – θα μας δείξουν την πραγματική αξία της συμμετοχής και όχι της νίκης. Δυο αδέρφια,

σύμβολα της μεγάλης Ολυμπιακής Ιδέας: της αδελφοσύνης όλων των ανθρώπων του κόσμου. Ένα αγόρι και ένα κορίτσι, πρεσβευτές όχι μόνο της συνεργασίας και της ευγενούς άμιλλας, αλλά κυρίως της ισότητας. Και κυρίως, δυο ανθρώπινα πλάσματα που αναδεικνύουν το Ανθρώπινο Μέτρο και μας θυμίζουν ότι το κέντρο, η καρδιά των Ολυμπιακών Αγώνων, είναι και θα παραμείνει για πάντα ο ίδιος ο Άνθρωπος.

Σε λιγότερο από έξι μήνες η Αθήνα και η Ελλάδα θα γίνουν το κέντρο προσοχής της παγκόσμιας κοινότητας, με τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Ένα εγχείρημα τεράστιο, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό, για μια τόσο μικρή χώρα. Όμως, ποιο είναι το τίμημα που θα πληρώσει η χώρα μας; Θα μπορούσαμε να πούμε ότι κοστίζουν ακριβά, και πριν και μετά την τέλεσή τους, και ιδιαίτερα στο περιβάλλον.

Παρόλο που χαρακτηρίστηκε ως "έργο ύψιστης εθνικής εμβέλειας", "σχεδιάστηκε" με ακτίνα δράσης μόνο την Αττική. Καταπατήθηκαν νόμοι, υγροβιότοποι και αναδασωτές περιοχές. Το κόστος των ολυμπιακών έργων, οι απίστευτες υπερβάσεις του προϋπολογισμού, στερούν τη χώρα μας από πολύτιμους αναπτυξιακούς πόρους. Το τελικό κόστος και τη «μαύρη τρύπα», θα τα μάθουμε μετά τη λήξη των αγώνων.

Οι δεσμεύσεις, που ανέλαβε η χώρα μας, για «πράσινους» Ολυμπιακούς Αγώνες δεν τηρήθηκαν. Τη μεγάλη ευκαιρία να αποκτήσει οικολογική ταυτότητα ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων έχασε η Αθήνα. Οι αγώνες θα είναι λιγότερο «πράσινοι» σε σχέση με αυτούς του Σίδνεϊ. Αν και υπήρχαν ο χρόνος και τα χρήματα, εντούτοις οικολογικά λεωφορεία δεν ήρθαν, στα έργα δεν χρησιμοποιήθηκαν φιλικά προς το περιβάλλον υλικά, η ανακύκλωση δεν προχώρησε και δεν επεκτάθηκε η χρήση εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Παράλληλα ορισμένα ολυμπιακά έργα έχουν καταστροφικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Με τη χωροθέτησή τους, οι εγκαταστάσεις υποβαθμίζουν, σε μεγάλο μέρος από περιβαλλοντική άποψη την Αττική.

- Η περιοχή Σχοινιά-Μαραθώνα, είχε από παλιότερα χαρακτηριστεί ως «Προστατευμένο τοπίο». Το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο, που κατασκευάστηκε εκεί, βρίσκεται σε άμεση επαφή με τον σημαντικότερο διασωθέντα υγροβιότοπο της Αττικής, καταλαμβάνοντας ένα τμήμα απ' αυτόν. Γύρω στα 450 στρεμ. με καλαμιώνες και συστάδες αρμυρικών θυσιάστηκαν. Η περιοχή εκτός από την καταστροφή της ιστορικής μας μνήμης, θα μπει σε νέα περιπέτεια οικιστικής ανάπτυξης και καταστροφής του περιβάλλοντος.

- Μαραθώνια διαδρομή - αφανισμός του τοπίου. Σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς φορείς της περιοχής, το έργο αυτό θα συμβάλλει στην περαιτέρω υποβάθμιση του περιβάλλοντος (κοπή 8,500 δέντρων, αλλαγή μικροκλιματικών συνθηκών, αύξηση θορύβου, αύξηση ρύπων), καταστρέφοντας και το τοπίο της κλασσικής Μαραθώνιας διαδρομής, δεδομένου ότι σε αρκετά σημεία της διαδρομής υπάρχουν πράσινοι πανέμορφοι θόλοι από αιωνόβια δέντρα, οι οποίοι καταστρέφονται με την κοπή των δέντρων. Επίσης, σοβαρές επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της Αττικής προκύπτουν και από μία σειρά άλλα Ολυμπιακά έργα.

- Πρόβλημα θα είναι και η φιλοξενία των επισκεπτών για τους αγώνες. Η διαχείριση των επιπλέον αστικών απορριμμάτων και η αύξηση της κατανάλωσης νερού και ρεύματος θα δημιουργήσουν νέα προβλήματα. Οι αριθμοί των απορριμμάτων κατά τη διάρκεια των Αγώνων θα αυξηθούν εντυπωσιακά. Η Αθήνα έχασε ωστόσο την ευκαιρία να αποκτήσει καινούργιους και σύγχρονους χώρους υγειονομικής ταφής των σκουπιδιών. Τα πράγματα δείχνουν ήδη ότι θα εξελιχθούν έτσι, ασχέτως από την επιτυχία ή την αποτυχία των ολυμπιακών αγώνων του 2004. Όταν πια τελειώσει το 2004, θα μετρήσουμε τα υπέρ και τα κατά.

Ecolabel

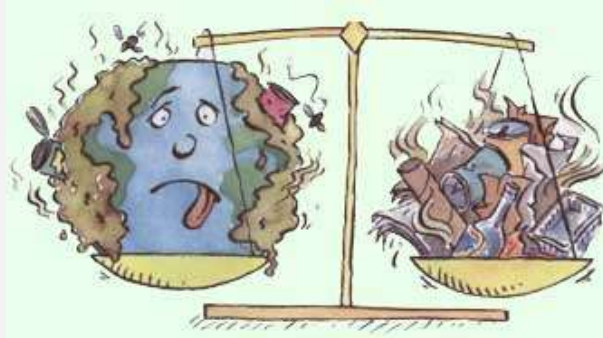
Ένα λουλούδι για καλύτερο περιβάλλον
Οι επιλογές μας σαν Καταναλωτές μπορούν να βοηθήσουν στην προσπάθεια διάσωσης του πλανήτη!

Ο πλανήτης μας και οι κάτοικοί του, αντιμετωπίζουν πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα:

- αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη
- καταστροφή του όζοντος
- μόλυνση υδάτων
- απώλεια βιοποικιλότητας
- τεράστιες μάζες λυμάτων

Αισθανόμαστε ότι μπορούμε να κάνουμε ελάχιστα για όλα αυτά τα προβλήματα. Εμείς, όμως, είμαστε αυτοί που επιλέγουμε τα προϊόντα που αγοράζουμε και χρησιμοποιούμε. Πιστεύουμε πως είναι στο χέρι του Καταναλωτή να αλλάξει τον κόσμο. Οι επιλογές ενός ατόμου μπορεί να έχουν μικρό αποτέλεσμα, αλλά όταν πολλοί αρχίζουν να κάνουν τις ίδιες επιλογές, τα πράγματα γίνονται καλύτερα.

Γιατί ένα προϊόν με οικολογική ετικέτα;

4 στους 5 Ευρωπαίοι Καταναλωτές είναι πρόθυμοι να αγοράσουν περισσότερο φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα, εφόσον είναι πιστοποιημένα από έναν ανεξάρτητο Οργανισμό.

Τι είναι η Ευρωπαϊκή οικολογική ετικέτα ή ecolabel;

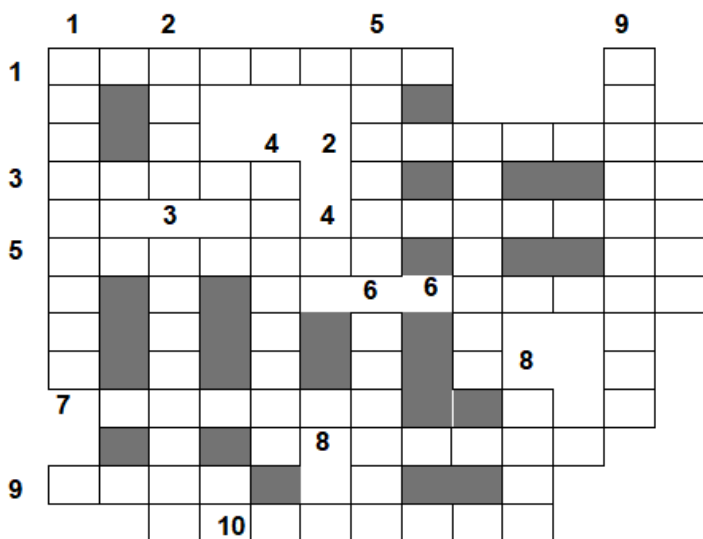
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην προσπάθεια της να βοηθήσει τους Καταναλωτές να ξεχωρίζουν τα φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα, έχει αναπτύξει ένα σήμα, που ονομάστηκε ecolabel. Το ecolabel εφαρμόζεται στα προϊόντα καθημερινής χρήσης, που είναι φιλικά προς το περιβάλλον, (με εξαίρεση τα τρόφιμα και τα φάρμακα) καθώς και στις υπηρεσίες.

4 καλοί λόγοι για να προτιμήσουμε προϊόντα με την οικολογική ετικέτα της E.E.

- Είναι πιστοποιημένα από έναν ανεξάρτητο Οργανισμό.
- Μπορούμε εύκολα να τα ξεχωρίσουμε.
- Είναι προϊόντα εξίσου καλά και αποτελεσματικά με εκείνα που δεν είναι φιλικά προς το περιβάλλον.
- Έχουν πιστοποιηθεί ως οικολογικά, με βάση επιστημονικά δεδομένα.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Νησί της Ιταλίας με πρωτεύουσα το Κάλιαρι
2. Όρος της Πελοποννήσου.
3. Το μεγαλύτερο ελληνικό νησί.
4. Σ' αυτή τη χερσόνησο βρίσκεται η Πορτογαλία.
5. Τα σκληρά περιβλήματα των ασπόνδυλων ζώων.
6. Νησί στο ανατολικό Αιγαίο.
7. Βιομηχανική πόλη της βόρειας Ιταλίας.
8. Είναι οι Σποράδες.
9. Πόλη της Ιταλίας γνωστή για τον πύργο της.
10. Στρατιωτική επίθεση.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Πρωτεύουσα της Σουηδίας.
2. Πρωτεύουσα γειτονικής μας χώρας.
3. Πόλη της νοτιοδυτικής Γαλλίας.
4. Η μεγαλύτερη πόλη της Κρήτης.
5. Γειτονική μας χώρα.
6. Πόλη της νοτιοδυτικής Τουρκίας.
7. Λιμάνι της Ουκρανίας στη Μαύρη θάλασσα.
8. Νησί του Αιγαίου γνωστό για τη μαστίχα του.
9. Ο μεγαλύτερος ποταμός σε ελληνικό έδαφος.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ

Τα μαργαριτάρια τα αλιεύσαμε από το περιοδικό της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

« η φύση »

« Η μαρίς (κοινώς μαρίδα) είναι ένας απολύτως εύγευστος ιχθύς, ο οποίος τρώγεται τελείως, κυρίως τηγανιτός. Η μαρίς, όπως και η γαρίς

(κοινώς γαρίδα) δεν εξημερούνται. Ζει δε πάντοτε και αυτή εις αγέλας και εις αγρίαν κατάσταση, πλην όμως δεν είναι ουδόλως επικίνδυνος κατά την θήρευσιν - όπως π. χ. η φάλαινα - και ούτω δια την θήραν της δεν παρίσταται ανάγκη χρησιμοπο-ήσεως μαριδοθηρευτικών, όπως παρίσταται ανάγκη χρησιμοποίησεως φαλινοθηρευτικών δια την θήραν της φαλαίνης. Οι μαρίδες ζουν εν γένει μίαν περιορισμένην, ήσυχον και χωρίς μεγάλας απαιτήσεις και συγκινήσεις ζωήν, τρεφόμεναι αποκλειστικώς με μικροοργανισμούς, είναι δε παντελώς άκακοι. Εφ' όσον δεν έτυχε μέχρι σήμερα να αναφερθεί ουδεμία περίπτωση επιθέσεως ακόμη και εξαγριωμένης μαρίδος εναντίον ανθρώπου . »

« Ο γλάρος είναι αποδημητικό πουλί. Το καλοκαίρι πάει στην παραλία, το χειμώνα στις ακτές. Ενδιαμέσως στους σκουπιδότοπους και λιμάνια . »

« Τα έξι χαρακτηριστικότερα ζώα του Βόρειου Πόλου είναι τρεις αρκούδες και τρεις φώκιες . »

Τι είπε η αγελάδα

- Τι είπε η αγελάδα στο αρνί για το Πάσχα;
- Παιξ το τρελός να γλυτώσεις.

Οι λύκοι

Πιάνονται 3 λύκοι σε ισάριθμα δόκανα. Ο πρώτος τρώει το πόδι του και φεύγει. Ο δεύτερος ακολουθεί το παράδειγμα του πρώτου και προτρέπει και τον τρίτο λύκο (που ήταν πόντιος!!!;) να κάνει το ίδιο, πριν έρθει ο κυνηγός και τον σκοτώσει.

Μετά από 2 μέρες συναντιούνται οι δύο κουτσοί πλέον λύκοι και αναρωτιούνται τι να απόγινε ο πόντιος φίλος τους. Πηγαίνουν προσεκτικά στο σημείο όπου είχαν πιαστεί και βλέπουν τον πόντιο κρεμασμένο πάνω από μία λίμνη αίματος. Ο παγιδευμένος λύκος λέει : "Έφαγα τρία πόδια κι ακόμα κρεμασμένος είμαι..."

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ο ΕΦΩΔΙΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Στις γραμμές του
θρυλικού Μουτζούρη

Συντονισμός προγράμματος - Αντιστοιχία για άλλους

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης